216
DEC 7 1955

VIENYBĖ

LXIX M. 45 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. 1955 M. LAPKRIČIO (NOV.) 25 D. KAINA 10c.

DABAR

Kas bus po 10 metų
Ir neigiami dalykai
Praeities samčiai
Mūsų susivienijimai

JUOZAS TYSLIAVA

Leo Cherne ir jo tyrinėjimų instituto pranašavimai apie tai, kas bus po 10 metų niekais paverčia visus karalienės Michaldos pranašavimus.

Ar žinote, kad 1965 jūs dirbsite tik 4 dienas savaitėje?...

Kad jūsų butas bus šildomas ir apšviečiamas saulės šviesa...

Kad ta pati saulės energija bus pajungta net šaldytuvams varyti...

Kad automatiškai bus galima atidarinėti ir uždarinėti jūsų buto duris ir langus...

Kad aplink žemės kamuolį visą laiką suksis žmogaus gamybos mėnuliai ir kad jūs iš New Yorko į Londoną galėsite nuskristi per 5 valandas...

Kad rankinis laikrodis, kuris bus kartu ir jūsų radijo priimtuvas, tekaštuos 25 centus...

***

Bet... be visų tų žaislų, kurie žmogaus gyvenimo esmės, ypač jo dvasinės struktūros, greičiausiai, nepakeis, pranašaujami ir neigiami dalykai.

Pirmiausia, visame tame naujame, moderniškame šurum-burum bus žymiai padidėjęs išprotėjimų skaičius.

Naujiems stebuklingiems aparatams bei automatams veikiant, žmogaus organizmo motoras širdis vis dažniau streikuos, ir mirimų skaičius dėl to bus padidėjęs keleriopai.

Beje, šio dešimtmečio laikotarpyje, kada bus daroma tokia didelė pažanga, mes būsime liudininkai dar vienos, nors ir ne tokios didelės kaip buvusi, ekonominės krizės.

●

Vienas asmuo iš Chicagos man rašo:

"Tamsta savo redaguojamame laikraštyje siūlai mums pamiršti gruodžio 17 perversmą Lietuvoje. Bet Tamsta, daugiau negu kas kitas, turėtum žinoti, kad mes ne tik mokomės iš praeities, bet ir stiprybę iš jos semiamės."

Taip, Tamsta arba Tavo Mylista. Iš praeities klaidų mes mokomės ir, anot Kudirkos, neretai net stiprybę semiame.

Bet ar visi tie mūsų praeities samčiai yra nuoseklūs. Ar šiais laikais, kai Lietuva vėl priklausoma, jiems iš tikrųjų rūpi ta praeities stiprybė?

Pažįstame mes juos, tuos prisiekusiųjų advokatų padėjėjus.

Kitus ragindami semti stiprybę iš praeities, jie patys semiasi iš valstybės iždo...

***

Ateinančiais metais Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ir Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje minės savo 70 metų sukaktį.

Faktiškai pradžioje buvo vienas susivienijimas, kuris, dėl ideologinių skirtumų, vėliau skilo pusiau.

Dar vėliau, 1930 metais, Chicagoje įvykusiame SLA seime atskilo komunistai ir sukūrė savo — Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

Likimo ironijai, kaip matote, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje visą tą laiką trūko vienijimosi dvasios.

Šis paradoksas, beje, pirštu rodo į dabartį, kada dėl tų pačių ideologinių skirtumų, net valstybės skaldomos pusiau...

Ir Vienybė, kuri ateinančiais metais minės savo 70 metų sukaktį, yra gyva tų įvykių liudininkė.

GALIMA LAUKTI DAR VIENOS VIRŠŪNIŲ KONFERENCIJOS

Šaltasis karas, kaip jis buvo pirmiau laikinai paslėptas šaldytuve. — Tikrojo karo, bent čia Europoje, niekas nesitiki. — Bet sovietų politika, su savo "niet", tebevykdoma.

VYT. ARUNAS
Vienybės korespondentas Europoje

●

Uždanga nusileido ant paskutinio veiksmo Genevos konferencijos, nepasisekusios nė viename darbotvarkės punkte.

Šis nepasisekimas buvo numatytas.

Bet vistiek tai buvo smūgis "sugyvenimo" tarp dviejų blokų šalininkams, kurie po pirmosios konferencijos Genevoje rodė neribotą entuziazmą.

Bet durys dar uždrenktos. Ministeriai, išsiskirstydami, paliko praviras duris naujam susitikimui, kurio datos dar niekas nežino. Nors kai kas jau pranašauja, kad ateinantį pavasarį "didieji" vėl susitiks.

Nežiūrint to nepasisekimo, "šaltasis karas" nebus atnaujintas mums žinomais 1947 ir 1950 metų pavyzdžiais. Jis greičiausiai liks laikinai šaldytuve, iki kokio nors svarbaus įvykio politikoje.

Genevos konferencijos rezultatai parodė, kad jei rusai ir pakeitė taktiką, tačiau jie nepakeitė politikos ir pasiryžę ne tik neišleisti iš savo rankų Rytų Vokietijos, bet dar nori plėsti savo įtakos zonas, skverbdamiesi į vakarus ekonomiškai, politiškai ir psichologiškai.

Dėl Vokietijos suvienijimo rusai ne tik atmetė vakariečių pasiūlymą, bet dar pabrėžė, kad Vokietija galėsianti būti suvienyta tik tuo atveju, jei ji visa bus panaši į Rytų Vokietiją, tai yra, jei ji sutiks būti Maskvos satelitu. Europos saugumas? Rusai jį savotiškai supranta. Jie reikalauja panaikinti Atlanto sąjungą ir atitraukti amerikiečių karines jėgas iš Europos bazių. Ką jie žada mainais? Nieko. Jų armija ir toliau grasins laisvosioms tautoms. Nusiginklavimas? Rusai reikalauja sunaikinti atomines bombas ir sumažinti karines jėgas, bet be kontrolės ir priežiūros. Kitaip sakant, jūs vakariečiai, kurie esate naivūs ir tikit mūsų šypsenoms, mažinkite savo armiją, bet nežiūrėkite per tvorą, kas mūsų darže darosi. Tokiu atveju Sovietų Rusija su savo armija, su savo aviacija ir povandeniniais laivais viršytų visas Atlanto valstybes, krūvon paėmus.

Dar neprasidėjus Genevos konferencijai, "ekspertai" įspėjo, kad konferencijos nepasisekimas gali atnešti skaudžias pasekmes, tuo lyg norėdami išlaikyti "sugyvenimo" nuotaiką.

Bet, kaip matome, "šaltasis karas" nebuvo atnaujintas, ir dar mažiau "karštasis karas". Ta "sugyvenimo" nuotaika tarp dviejų blokų atsirado ne Eisenhowerio su Bulganinu susitikimo metu, bet dar anksčiau. Susitikę Genevoj, jiedu tik galėjo konstatuoti, jog "sugyvenimas", arba kaip priimta tarptautinėj spaudoj vartoti "koezzistencija", pakeitė "šaltąjį karą".

Tačiau tai nieko naujo. Vakarų demokratijos ir Sovietų Rusija jau nuo 1917 metų "sugyvena", gi 1941 metais jos net buvo sąjungininkėmis, kad išgelbėjus savo egzistenciją. Santykių įtempimas tarp dviejų blokų atsiradęs 1947 metais, buvo pavadintas "šaltuoju karu". Neville Chamberlain 1939 metų kovo mėnesį panašią padėtį buvo pavadinęs "baltuoju karu".

Šiais dviem terminais buvo norima pavadinti tą laikotarpį, kuris esti tarp taikos ir karo. Tai gali vesti prie karo, kaip 1939 metais, arba prie "sugyvenimo" kaip dabar.

1955 metais, "sugyvenimo" evoliucijos svarbiausia priežastimi buvo atominiai ginklai. Iš vienos ir kitos pusės politikai pripažino, kad nebeįmanoma vartoti atominius ginklus, jei nenorima patiems žūti. Jie suprato, kad tretysis pasaulinis karas viršytų visus klasinio karo baisumus ir todėl sutarė, kad du blokai, būdami ir toliau priešais, gali sugyventi.

Tokiu būdu mes tapome liudininkais ne tik šaltojo karo pabaigos, bet ir Clausewitz teorijos, kuria jis įrodinėjo kad karas yra tik priemonė politiniam tikslui pasiekti ir kad juo remdamasi diplomatija gali taikingai išspręsti ginčus.

Ši teorija buvo taikintina gyvenime tais laikais, kada valstybių vyrai galėjo kontroliuoti karo veiksmus, galėjo juos apriboti, neleisdami išsiplėsti. Šiandien ši kontrolė išsprunka jiems iš rankų, nes kartą pradėtas atominis karas, nežinoma kur jis sustotų ir greičiausiai baigtųsi visišku abiejų kovojančių sunaikinimu.

Šitokia perspektyva ir baimė imtis tokios didelės atsakomybės prieš pasaulį verčia didžiasias valstybes atsisakyti nuo atominių ginklų, norint atsiekti savo tikslą politikoje. Bet tuo pačiu tarptautinės konferencijos irgi neteko stumiamos jėgos. Nebeliko jokių priemonių prieš "niet".

Genevoje Dulles, MacMillan ir Pinay stengėsi įtikinti Molotovą, kad jie kalba nuoširdžiai ir siūlė garantijas. Bet prielaidoje, kad karas darosi nebeįmanomas, garantija prieš vokiečių galimą agresiją netenka reikšmės.

Jei karinės jėgos nustojo būti konferencijos motoru, tai kas ją gali pakeisti?

Sovietai tai rado lokaliniuose "išlaisvinimo karuose", kuriuos vykdo jų "savanoriai" Korėjoje, Indokinijoje ir kitur, arba išnaudodami nesutarimus tarp laisvųjų tautų ir, pagaliau, per savo penktąją kolоną — komunistų partiją, organizuodami sąmyšius.

Šiandien, jei norima išvengti karo Kinijoje, Indokinijoje ar Viduriniuose Rytuose, kreipiamasi į Maskvą.

Šio "motoro" dėka sovietai gali derėtis, bet vakariečiai savo rankose neturi nieko, kas galėtų versti sovietus susilaikyti nuo perdažnai vartojamo "niet".

MIRĖ VINCAS JANKAUSKAS

Praeito sekmadienio rytą (lapkričio 20 d.), apie mėnesį laiko pasirgęs, mirė Vincas Jankauskas, sulaukęs 80 metų amžiaus. Mirusiojo kūnas sudegintas krematoriume, Hoboken, N. J., lapkričio 22 d. Laidotuvių apeigose dalyvavo gausus būrys velionio draugų. Velionis paliko žmoną, buvusią Tataronytę, žinomą muzikę.

Vincas Jankauskas buvo plačiai žinomas visuomenės veikėjas. Jis savo visuomenine veikla ypač reiškėsi pirmojo pasaulinio karo metu ir po karo, kai Amerikos lietuviai rūpinosi Lietuvos nepriklausomybės atsteigimu. Apie 30 metų išbuvęs imigracijos inspektorium, velionis Vincas Jankauskas pro savo akis praleido tūkstančius lietuvių imigrantų, kiekvienam jų suteikdamas brolišką patarnavimą. 1933 m. išėjus į pensiją, V. Jankauskas, dar su didesniu uolumu negu anksčiau studijavo lietuvių kalbą ir jos giminystę su kitomis senovės kalbomis, etruskų ir t. t. Kaip tik šiuo klausimu, prieš mirtį, velionis polemizavo Vienybėje su Vyt. Širvydu.

Nuvykęs į New Delhi, sovietų premjeras Bulganinas mokosi, kaip reikia sveikinti Indijos prezidentą Rajendra Prasad.

Buvęs prezidentas Trumanas Chicagoje pareiškė, kad jam esą vistiek, kurį iš šių trijų vyrų Demokratų partija pasirinks savo kandidatu į prezidentus. Būtent: senatorius Estes Kefauver, gubernatorius Averrill Harriman ir Adlai Stevens. Trumanas, kuris su žmona dalyvavo Chicagos demokratų vakarienėje rinkimų fondui telkti, visus tris lygiai sveikina.

PREZIDENTAS EISENHOWERIS LABIAUSIAI UŽIMTAS ŽMOGUS

Jis vėl rūpinasi visais vidaus ir užsienio reikalais.—Manoma, kad Kalėdų šventėms jis sugriš į Baltuosius Rūmus. — Prezidentas Eisenhoweris tebėra kupinas taikos vilčių.

Vienybės korespondentas Washingtone

●

Washingtone stebimasi nepaprastu prezidento Eisenhowerio gyvumu, atsiminus, kad dar visai neseniai jis buvo rimtas ligonis. Kai kas net reiškia susirūpinimo tokiu staigiu prezidento grįžimu į politinio gyvenimo sūkurį.

Prezidentas Eisehoweris, kurio nuolatiniu sveikatos stiprėjimu yra patenkinti gydytojai, yra užimtas ne tik tiesioginėse savo pareigose, bet ir savo partijos reikalais.

Manoma, kad prezidentas Eisenhoweris Kalėdų šventes praleis Baltuosiuose Rūmuose, nors jo farma Gettysburge šiandien yra virtusi antraisiais Baltaisiais Rūmais.

Be daugybės vidaus politikos reikalų, kuriais prezidentas Eisenhoweris, betgi, dar nėra pareiškęs savo nuomonės ir nenoma, kad jis tai darytų ar moje ateityje. Tiesa, Baltu Rūmų spaudos sekretorius Hgerty, štai, praneša, kad atnanti pirmadienį prezidentnumato kalbėtis su Leona W. Hall, Tautinio Republiko Komiteto pirmininku. Bet čia Hagerty pasiskubino reikšti abejonę, būtent, ar šje konferencijoje bus paliest "antrojo termino klausimas

Faktas, kad prezidento Eisenhowerio programoje numtyta kalbėtis su visa eile gislatūros narių, tiek republkonų, tiek demokratų, jau kalbant apie pasiruošimą tyti pranešimą Kongresui, do aiškų jo sveikatos sustrėjimą.

Henry Cabot Lodge, JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose, sako, kad sovietų kontroliuojamos Mongolijos priėmimo į Jungtines Tautas klausimas tebėra atviras.

ALT suvažiavimas

Praeitos savaitės pabaigoje, penktadienį ir šeštadienį New Yorke vyko Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, kurį visais atžvilgiais tenka laikyti pavykusiu. Suvažiavime dalyvavo ir jį sveikino svečiai ir Europos, dr. P. Karvelis ir E. Turauskas. Savo veiklos raportus patiekė Vykdomojo Komiteto nariai, L. Šimutis, dr. P. Grigaitis ir M. Vaidyla. Ypač buvo platus raportas sekretoriaus dr. P. Grigaičio, nušvietusio ALT 15 metų veikimą. Buvo priimta visa eilė pozityvių rezoliucijų bei rekomendacijų. Paskutinėje sesijoje įvyko ALT pareigūnų rinkimai. Išskyrus dr. B. Dirmeikį, pakeitusį P. Linkų, visų kitų grupių atstovai Taryboje palikti tie patys.

APLINK PASAULĮ

● **Naujasis Moroko rezidentas Andre Dubois kreipėsi į ispanus, prašydamas jų pagalbos kovoje su rifų sukilėliais, kurių centras esąs ispanų Moroke.**

● **Brazilijoje apsiausties stovis tebeveikia. Mat, kariai padarė perversmą, kad išvengtų perversmo, ruošto su tikslu neleisti neseniai išrinktam prezidentui Kubitschek užimti vietą. Dabartinis prezidentas Cafe Filho tebėra namų arešte.**

● **Sovietai, kurie pakartotinai reikalavo sunaikinti visus atominius ir vandenilinius ginklus Vakaruose, ruošiasi sprogdinti vandenilio bombą, kurios jėga esanti lygi milijonui tonų dinamito.**

● **JAV ambasada Maskvoje davė vizas penkiems sovietų ekonomistams, vykstantiems 25 dienų vizitui į Ameriką.**

● **Teroras prieš britus Kipro saloje tebevyksta. Netoli salos sostinės, Nicosia, išsprogdintas tiltas, be to, subombarduoti britų kariuomenės pulkininko namai. Britai sučėmė keletą žymių Kipro salos veikėjų, jų tarpe pora kunigų.**

● **Saudi Arabijos ambasa Washingtone atsisakė patv tinti arba paneigti žinias a ginklų pirkimą Jungtinėse V stybėse.**

● **Izraelio vyriausybės slu gsniuose bijomasi, kad Egi tas, gaudamas ginklų iš k munistinių kraštų, gali pasi ti karinės persvaros. Tuose p čiuose sluogsniuose svarsto net preventyvaus karo pr Egiptą galimybės. Šiuo atve Jungtinių Tautų įgaliotin Palestinoje, gen. Burns, ta pat esąs pesimistiškas.**

● **Egiptas pasiuntė Jung nėms Tautoms protestą pakartotinų Izraelio kariuom nės puolimų, nukreiptų pr Gaza sritį.**

● **Kardinolas Stepinac, k rį Jugoslavijos komunistai b vo įkalinę, bet vėliau ištrė į tėviškę, esąs sunkiai sus gęs.**

● **Neseniai į sostą grį Moroko sultonas Mohamm ben Youssef tarėsi su politi partijų, darbininkų ir ži bendruomenės atstovais naujos Moroko vyriausybės darymo.**

VARDAI IR FAKTAI LIETUVOJE

— Prieš 30 metų Amerikos lietuvių kolonijose gastroliavusiam Petrui Olekai lapkričio 15 d. už nuopelnus dėstant tarybinį teatro meną Valstybės Konservatorijoje Vilniuje suteikta nusipelniusio meno veikėjo vardas.

— Spalio 16 d. Vilniuje po sunkios ligos mirė adv. Andrius Domaševičius.

— "Užplanuota" iki 1958 m. Vilniuje pastatyti televizijos stotis.

— V. Mikėnas Tiesoj pra ša, kad šiais metais Lietuv šachmatų čempionas yra Cholmov. Kitos vietos irgi a teko rusams.

— Kaune dailės parod dalyvavę Pov. Baranausk Pr. Bubelis, F. Bulaka, Jo Baračas, St. Češlevičius, Keturka, Č. Kontrimas, Ad fas Krištopaitis, Vyt. Povil tis, Eug. Survila, E. Januliait nė, Val. Juškienė, St. Ušin kas, Fil. Užinskaitė ir kiti.

VALDŽIOS JIEŠKOMI KOMUNISTAI NORI PASISLĖPTI MŪSŲ KLUBE

WATERBURY, CONN.— Vienas seniausių lietuvių klubų ne tik Waterbury, bet ir Naujojoje Anglijoje Lietuvių Piliečių Politinis Klubas arba populiariai vadinamas 103 Green Street, ilgus metus buvo bimbininkų rankose. Jie čia jautėsi geriau negu bet kur kitur: čia ir "draugas" Bimba su savo štabu prakalbas "laikydavo", čia ir aukas savo laikraštpalaikiams rinkdavo, kad galėtų girti Maskvos banditus, džiaugtis Lietuvos ir savo brolių lietuvių nelaime ir dergti šios laisvos ir svetingos šalies tvarką. Būdami mažumoj, bimbininkai pagal maskvinę taktiką demoralizavo net jiems nepritariančius narius ir taip klubą valdė.

Bet, savo nelaimei, užmiršo jie, jog klubo narių tarpe yra Tomas Matas — žmogus neišsemiamos energijos, bekompromisinis bimbininkų priešas, sūnus Žemaitijos, kurią jis myli iš visos širdies ir nori ją vėl laisvą matyti. Nėra žemaičiui negalimo, jeigu jis ką užsispiria. Taip prieš ketvertą metų Tomas Matas tarė: "Gana!" Klubas buvo netekęs gero vardo ne tik lietuvių tarpe, bet ir kitataučių. Geda buvo prisipažinti, kad esi klubo narys. Tokiom sąlygom esant, Tomas Matas išrenkamas klubo pirmininku. Per keturis Tomo Mato pirmininkavimo metus klubas pakeitė veidą neatpažįstamai: iš bimbininkų klubo tapo patriotiniu vienetu, klubas įstojo nariu į vietos Amerikos Lietuvių Tarybos skyrių, klubas skiria auką Lietuvos laisvinimo reikalams Vasario 16 proga, klubas leidžia nemokamai naudotis savo patalpomis lietuviams skautams, klubas išmetė bimbininkų laikraščius iš savo skaityklos ir atėmė patalpas subversivinėms organizacijoms, kurios čia buvo susisukusios lizdus. Taip Tomas Matas, padedamas sąmoningų klubo narių, grąžino klubui gerą vardą.

Visi žinom, kad seni lietuvių klubai kasmetai turi nemažą mirimų savo narių tarpe. Klubas per paskutinius keturis metus turėjo vidurkį mirusių: 23 į metus, pomirtinės išmokama nuo $250 iki $750, bet klubo iždas — nepajudintas, išsiversta iš einamos sąskaitos banke. Tai parodo, kad klubas yra gero administratoriaus rankose.

Bet priglūšinti bimbininkai nerimsta, artėjant naujiems klubo valdybos rinkimams, skleidžia šmeižtus Tomo Mato adresu, agituoja lengvapėdiškai galvojančius narius rinkti pirmininku žmogų, per kurį jie galėtų valdyti klubą. Prisidengia tartum ne bimbininku, visą likusią valdybą bimbininkai suplanavę vadinamais "pažangiaisiais'. Kiekvieno sąmoningo klubo nario pareiga neleisti įsigalėti vėl tiems, kurie išvestą klubą iš gedos vėl grąžintų į ją. Tad visi gruodžio 2 d., per naujosios klubo valdybos rinkimus, parodykim, kad bimbininkų dienos klube pasibaigė negrįžtamai. Išrinkime klubo pirmininku vėl Tomą Matą, vicepirmininku patriotą lietuvį, seną veikėją Jokūbą Trečioką ir iždininku Edvardą Lasky, žinomą vietos profesionalą, buvusį aldermaną, ugningą gesių komisionierių, gerą lietuvį ir Amerikos patriotą.

Kl.

Marie Dione, viena iš keturių buvusio Dione penketuko, dėl silpos sveikatos, šiomis dienomis galutinai apleido vienuolyną.

Albinas S. Trečiokas, Apšvietos Kom. narys, — į SLA Iždininkus

Kad būtų sutaupyta daug pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atlikti gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia ir kad SLA narių reikalai būtų greitai atliekami būtinai reikalinga balsuoti už A. S. Trečioką ir išrinkti jį į SLA Centro Iždininko vietą.

ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA narių naudai virš 30 metų. Buvo SLA seimuose išrinktas į Apšvietos ir Finansų komisijas ir pavyzdingai dirbo jose 15 metų. Taip pat be pertraukos yra SLA 245 kp. ir 5-to apskričio valdyboje virš 25 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New York valstybių pripažintas apdraudos žinovas. Todėl visi SLA nariai yra prašomi balsuoti už Albiną S. Trečioką į SLA Centro Iždininko vietą.

Petras Mačiulaitis, SLA Pažangos Komiteto Sekretorius, 72 Maple St., Bloomfield, N. J

PASTABOS IR NUOMONĖS

Ar neįdomu, nors ir raudono, pasiklausyti Vilniaus radijo? Kalbėtojai iš Vilniaus, baigdami savo "nekaltą" programą "užsienio lietuviams", nurodo savo adresą — Lietuva, Vilnius, radijas. Tokie jie geri per tą savo programą, kuri, beje, niekad negirdima pačioje Lietuvoje, kad net atsižada ir "Tarybų" Lietuvos. Suprask, čia tiktai Lietuva be tų įkyrių TSR raidžių. Vis būdas žulikavoti...

Kažkas yra bendra tarp Vilniaus radijo ir... Amerikos Balso. Dabar Vilniaus radijui vadovauja buvęs labai artimas paukštelis kai kuriems Balso kalbėtojams. Argi nemiela pasiplūsti per radiją...

Kai kurie mūsų prekybininkai pasigavo Vilniaus radiją savo reklamai. Jie laikraščiuose skelbia — mes turim tokių radijo aparatų, kuriais dieną nakti girdėsite Vilnių. Sentimentalu ir žmogų gundo. Bet faktas toks. Nėra pasaulyje tokio radijo aparato, kuriuo tiesiog galėtum pagauti Vilnių New Yorke, Chicagoj ar kitur. O apie Vilnių pasaka tokia. Toji "užsienio lietuviams" programa perduodama tiktai per Maskvą. Tučtuojau po tos Vilniaus programos pasigirsta sovietinė gaida apie "laisvą alsavimą plačioj tėvynėje"...

***

O dabar apie televiziją. Ji, kaip girdėti, visam pasaulyje tasai mūsų amžiaus stebuklas dažnai sunėgaluoja. O tie vyrai, kurie verčiasi tų ligų gydymu bent čia, Chicagoje, geriau jaučiasi, kaip daktarai.

Kalbu apie save. Nutilo mūsiškė televizija. Kviečiam specą. Ateina, pasikrapšto ir už kelių minučių darbą atsiskaito 4 dol. Vėliau paaiškina, esą, reikalą sutvarkyti reikės arti 60 dol. Pagailo tokios sumos. Sakau, verčiau pirksiu naują, bet paskui nusinešu į vieną taisymo įstaigą (radęs laikraščiuose) ir ten maniškę sutvarko už 17 dolerių. Dabar sau dūmą pučiu ir bežiūrėdamas džiaugiuosiu, kad 40 dol. liko mano kišenėje, o ne artimo.

Moralas: saugokis tokių monterių, o tokių niekadėjų aplink zuite zuja.

***

Lietuvoje mirė buvęs žemės ūkio ministeris Jonas Aleksa. Šį vyrą paskutinį kartą mačiau Berlyne 1945 m. balandžio pabaigoje, kai rusai buvo jau prie Brandenburgo vartų. Mes iš miesto pėsti pasprukom. Kalbinom ir Aleksą, bet jisai atsikalbinėjo, girdi per senas. Vėliau jį greit pasigavo rusai ir išsigabeno. Čia, — yra tikra, — savo nagus prikišo dvi seserys, dirbusios Lietuvių draugijos raštinėje Berlyne. Jos vis girdavosi, kad susitinkančios su Vlasovo armijos generolais ir raudonųjų neapkenčia, kaip velnio. Bet ištikrųjų jos buvo bolševikų šnipės ir jų liežuviai išdavė M. Valiukėną, Aleksą ir kitus. Paskui buvo girdėti, kad jos buvusios Lietuvoje — bene Švenčionyse — mokytojos.

Dar apie Aleksą. Kartą šnekant apie jo brolį — aršų bolševiką Zigmą Angarietį, paklausiau kokie buvę brolių santykiai. Sakęsis, brolio nematęs nuo 1917 metų. Anot Aleksos, jo brolis, mažas būdamas, nukrito ant galvos nuo pečiaus ir smarkiai susimušė viršugalvį ir visa tai jam atsiliepė visam amžiui. Aleksų šeimoj tasai vėliau buvęs bolševikas laikytas "trenktu".

***

Dabar yra susidomėjimas naujai išleistuoju Vilniuje "dabartinės" lietuvių kalbos žodynu. Žodynas kaip toks, geras, tiktai tų Stalino ir Lenino pamokslų ir kitokio raudono jovalo prikaišiota visi patvoriai. Vietom net koktu.

Įdomu, kad žodyne visai nėra vietos smetonos žodžiui. Matyt, ir tasai žodis "buržuazija" kvepia.

Laurynas Kapočius

Į SLA IŽDO GLOBĖJUS

Adv. S. Briedis yra mūsų pažangiosios visuomenės veikėjas. Jis uoliai dalyvauja Susivienijime, Amerikos Lietuvių Taryboje, Dariaus-Girėno paminklo komitete ir kitose organizacijose. Jis pirmutinis iškėlė mintį, kad JAV kongresas ištirtų Pabaltijo pagrobimą. Vienybės pravestas žymiausių lietuvių kontestas pripažino advokatui Briedžiui antrą vietą. Būtinai išrinkim jį SLA iždo globėju.

ATITAISYMAS

L. S. Ramovės ir A. L. Legiono Dariaus ir Girėno Posto rengiamos Kariuomenės Šventės Minėjimo Aktas įvyks Apreiškimo Parapijos salėje lapkr. 27 d. 5 val. p. p., bet ne 4 val. kaip anksčiau buvo skelbta.

NAUGATUCKO LIETUVIŲ RŪPESČIAI ?

NAUGATUCK, CONN. — Nemažai laiko praslinko nuo to juodojo penktadienio — rugpjūčio 15 dienos, kai baisus potvynis mus palietė. Bet nuos toliai buvo tokie baisūs, kad mes tos dienos vis dar negalime užmiršti. Kai vanduo nuplauja namus, bažnyčias ir net dirbtuves — kaip tu užmirši?

Kaip jau Vienybėje buvo pranešta, potvynis nunešė ir Šv. Jurgio Draugijos 60 metų triūsą — visus Lindeno parko pastatus, kur vasaros laiku vykdavo jaukūs piknikai, kur žmonės prie baro gaivindavosi šaltu alumi.

Dabar Šv. Jurgio Draugijos nariai suka galvas, ar bebus įmanoma pastatyti naujus namus Lindeno parke. Gubernatorius rūpinasi nukentėjusių pašalpa, todėl ir mes laukiame. Šiandien naujus namus pastatyti kaštuotų apie 60,000 dolerių. Tai krūva pinigų, kurią pasiskolinti nebūtų lengva. Parkas paverstas baisiu šiukšlynu — net baisu pažiūrėti. Be to, kalbama, kad per Lindeno parką žadama vesti kelias. Taigi tenka laukti.

Abejojama, ar kitais metais čia lietuviai galės linksmintis. Važiuojantiems pro šalį patartina užsukti pažiūrėti. Tiesiog negalima atpažinti tos vietos. Visi parko medžiai išrauti... Nesinori tikėti, kad 1891 metais įsikūrusios Šv. Jurgio Draugijos triūsas būtų galėjęs būti nuplautas viena valanda.

Dabar šios draugijos nariams tenka glaustis pas kitataučius. Ir ką gali daryti? Visi senieji šios draugijos steigėjai ir nariai jau seniai ilsisi šaltoje žemelėje. Jeigu dar gautume iš valdžios atlyginimą už nuostolius, gal ir būtų įmanoma naujus namus pastatyti. Bet laikas bėga, ir neatrodo, kad taip greitai būtų galima reikalingą kapitalą sudaryti.

Daug apie tai būtų galima rašyti, bet paliksiu kitam kartui.

F. J. Vilkas

KUR "DIEVAS MIEGA, O VELNIAS DIRBA"?

Marguty (lapkričio mėnesio numery) skelbiama labai daug įdomios medžiagos. Vedamuoju eina platus straipsnis apie vadinamus "laisvinimo veiksnius", kritiškiau pasisakant dėl jų darbo, santykių ir tikslų. Šiuo metu, kada yra užvirusi tokia nesantaika, "laisvinimo veiksnių" širdyse...., verta plačiau susipažinti, kodėl ten "dievas miega, o velnias dirba". Šiame numery paaiškinama dėl prel. Krupavičiaus laiško, kurį jis prisiuntė komunistinei Lietuvos vyriausybei 1940 metais birželio 23 d., sveikindamas ją. Talpinamas taip pat pasikalbėjimas su dr. St. Biežiu apie lietuvių gyvenimą Vakarų Europos valstybėse. Iš pasikalbėjimo matyti tikras vaizdas, kuo ten lietuviai gyvena, ką jie mąsto ir ko jie laukia. Šiame Margučio numery talpinamas pasakojimas, kaip kūrėsi nepriklausoma Lietuvos valstybė pirmojo pasaulinio karo metu, koki vaidmenį atliko Antanas Smetona, St. Kairys, Al. Stulginskas, P. Klimas, A. Voldemaras, Martynas Yčas, Purickis, Šaulys ir kiti. Numerį puošia daug gražių iliustracijų, o viršelyje — Kunigaikštytės Birutės D-jos narės prieš 30 metų...

Marguti kiekviename numery patiekia skaitytojams vertingos ir tikrai įdomios medžiagos. Gruodžio mėnesio numery bus paskelbta visa byla, kaip kun. Tumas-Vaižgantas buvo teisiamas krikščionių demokratų laikais už tai, kad jis Valstybės Teatre kreipėsi į prez. Stulginskį, prašydamas jį paleisti iš kalėjimo Antaną Smetoną. Šiais metais Marguti yra ištisai paskelbęs prez. Smetonos atsiminimus, surašytus jam pasitraukus iš Lietuvos. Visiems, kurie užsisako Marguti metams, duodami šie prez. Smetonos atsiminimai nemokamai. Margučio metinė prenumerata tik $3.00. Prisiuntę savo adresą, gausite kelis Margučio numerius susipažinti. Margučio adresas: 6755 S. Western Ave. Chicago 36, Ill.

V. A.

Kunigas Marcellus White iš Waltham, Mass., kurį Kinijos komunistai, kartu su kitais trimis Amerikos kunigais, pagaliau paleido, jaudinasi, pamatęs laisvę.

ŽODIS STUDIJAS BAIGUSIEMS

Prieš penkis metus gausiam lietuviškosios jaunuomenės būreliui pradėjus studijuoti JAV aukštosiose mokyklose, iškilo svarbus reikalas tą jaunimą suburti po visiems lietuviams studentams bendros organizacijos stogu. Tuo metu įkurta dar nedidelė Lietuvių Studentų Sąjunga JAV iki šiol išaugo į didelę kelių šimtų narių organizaciją ir, pažvelgus į jos praeities veiklą, galima drąsiai teigti, kad reta kuri kita lietuviška organizacija per tą laikotarpį išvarė tiek naudingą ir taip platų darbo barą lietuvybės išlaikymo ir lietuviškosios reprezentacijos laukuose.

Po penkių metų gyvenimas vėl pastatė naujus reikalavimus. Didžioji dalis Sąjungos steigėjų ir pirmųjų narių per tą laiką praaugo organizacijos ribas. Semestrai bėgo vienas paskui kitą. Bėgo metai. Stalčiuose atsirado naujai gauti diplomai. Albumai pastorėjo nuo suvažiavimų nuotraukų ir besišypsančių veidų iš po keturkampės kepurės, palydėjusios iš universiteto suolo. Profesijos, įstaigose, laboratorijose, kareivinėse, kietos ir minkštos kėdės su aštuoniomis valandomis daugelį išblaškė po platų kontinentą ir patiekė naujas problemas. Profesinė atsakomybė ir pareigos, lydimos kasdienybės reikalavimų bei šlamančio čekio, išblaškė studentiškąjį nerūpestingumą. Vestuvių bei krikštynų puotų triukšmas pakeitė studentiškus suvažiavimus. Tokios padėties ir tokių perspektyvų akivaizdoje iškilo gyvas reikalas suburti visus Lietuvių Studentų Sąjungą praaugusius narius, įgijusius mokslo laipsnius, į jiems pritaikytą organizaciją, kuri kartas nuo karto suvestų visus į vieną vietą, palaikytų tarpusavio ryšį, prisidėtų prie lietuviško kultūrinio ir akademinio darbo bendruomenėje ir savo nariams padėtų tiesioginiai ar netiesioginiai geresnio rytojaus besiekiant.

Šį reikalą matydama, Liet. Stud. Sąjungos JAV centro valdyba stengsis suorganizuoti Lietuvių Akademinį Alumnų Klubą, kuriam priklausytų visi aukštosiose mokyklose įgiją bakalauro ar aukštesnius laipsnius. Klubui priklausytų tiek iš mokyklų išėję, tiek mokyklose studijas betęsią diplomantai bei diplomantės. Lietuvių Akademinio Alumnų Klubo (trumpinant LAAK) organizacinis sekretoriatas jau pradėjo darbą, kurio uždavinys yra: 1. Pravesti narių registraciją, 2. Liet. Stud. Sąjungos JAV metiniame suvažiavime Clevelande lapkričio 26 d. priimti laikiną Klubo veiklos programą, nustatant organizacijos galutinį vardą, 3. Išsiuntinėti narių anketas, 4. Pravesti Klubo valdybos rinkimus.

Visi kolegos, įsigiją aukštojo mokslo laipsnius JAV mokyklose, prašomi skubiai registruotis LAAK'o sekretorijato adresu:

Danutė Dirvinskaitė,
4931 South Artesian Avenue,
Chicago, Illinois.

Registruojantis nurodomas vardas, pavardė, adresas, mokykla, įgytas laipsnis ir specialybė. Registruotis prašoma iki gruodžio 1 d.

Liet. Stud. Sąjungos JAV c. v. vardu:

Br. Juodelis

ŠVIESKIMĖS

ILGI ŽIEMOS VAKARAI VERKDAMI PRAŠO KNYGŲ, ypač tų, kurios parduodamos už visai žmonišką kainą ir kurias pradėję skaityti, skaitysite neatsikvėpdamas, kol pabaigsi. $13.00 VERTĖS KNYGŲ DABAR TIK UŽ $5.00! Tuoj kišk penkinukę į voką ir siųsk, nes tokia proga atsitinka rečiau, nei aukso kiekių suradimas.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėt negali, kada mane skaitai. 311 psl., kaina $3.00.

ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI (novelės) sako: skaitai mane, nes aš parodau tau gyvenimą baisesnį, negu pats gyvenimas parodytų. 316 psl., kaina $3.00. Iliustruota.

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl., kaina $4.00. Iliustruota.

ŠLIUPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 psl., kieti viršeliai tik $3.00!

VISOS 4 KNYGOS SYKIU tik už $5.00! Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite: **Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.**

Puikiausia Kalėdų dovana — šios knygos.

KARLONAS
Funeral Home
Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET,
NEW BRITAIN. CONN
Tel. 9-1181

Vaistai viduriam

Čia yra naminiai vaistai: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuošių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys, odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, renmatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kaina $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

THE VICTORY BAR
GĖRIMAI, UŽKANDŽIAI
John Davis—Dovidaitis sav.
Buvęs Brooklyno biznierius, kviečia tautiečius atsilankyti.
3530 NO. MIAMI AVENUE,
MIAMI, FLORIDA
Tel. 82-9222

JUCUS SISTERS RESTAURANT
Stasys Jucus, Vedėjas
(Lakūno Dariaus brolis)
Atdara visą naktį.
1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL.
(47th St. ir Ashland Ave.)
LAfayette 3-9670

TRAUN'S BAR
AUGUST TRAUN, Sav.
N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE
RESTORANAS IR BARAS
941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.
Tel. PO 5-9566

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA
Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.
PO 5-4110

VITALIS BUKŠNAITIS

The holiday season is with us once again, and once more our schedules, "deadlines" and previous commitments go out of the window. We've just finished with Election Day and Veteran's (previously known as Armistice) Day. And now we are on the verge of celebrating Thanksgiving Day. All of which means that, even though you prepare material for publication in time for normal circumstances, holi day postal schedules are not designed to guarantee delivery of submitted material in time for publication. However, sooner or later we get into the groove again, and, as of now, I'm certain that we're on a weekly basis again.

***

In keeping with the holiday spirit, I'm delighted to note that my erstwhile leading lady, Marion Strumskis, and my former manager, George Jokubaitis, both childhood sweethearts, plan to make this holiday season even memorable by getting married November 27th. It has been said that the course of true love never runs smoothly, but I'm certain that all those of us who remeber the Lithuanian Operetta Society when it was at its best, and Marion was its scintillating star soprano, and the days when the Trubadūrų Kvartetas, under the managment of Geogie will join me in wishing both of them as many happy days as the future may have.

***

Rehearsals of Vaičiūnas' "Naujieji Žmonės" are going full blast under the direction of Vitalis Žukauskas, and to me it feels like old times again. Our present schedule of performances take us to Baltimore December Third, Philadelphia December 4, Elizabeth December Eleventh, and Brooklyn December Eighteenth. There may be revisions and additions to this tentative schedule, but I can hardly wait to get going on it and seeing once again the many friends of this column in all these various places. It seems like such a long time sihce was last present in those locations as a performer!

***

The campaign has already begun for the nomination of National Executive Officers of the Lithuanian Alliance of America, and so far most of the agitation seems to be for the half dozen or so candidates for National Treasurer of that organization, and about a dozen candidates for the office of Trustee. As is usual in elections of fraternal organizations, the incumbents are invariably reelected, unless they specificall state that they wish to retire, as National Treasusrer Gugis recently did. This does not deter others from aspiring to be elected to the various elective positions, which always creates a good deal of excitement.

***

As a matter of fact, throughout the twenty five years of my membership in the Alliance, I have been a candidate for one or another of these National Executive Committee offices at least ten times, and the closest I ever came to success was when I ran for National Vice-President and was defeated by some 423 votes. However, since I'm not getting any younger, and knowing that there is no fooll like an old fool, this time I'm following the advice of some my friends, and am annuoncing that Vitalis Bukšnaitis will accept the nomination for National President of the Lithuanian Alliance of America, if the membership so wills it.

DIDYSIS VIENYBĖS KONKURSAS

Kandidatai, iš kurių Vienybės skaitytojai išsirinks 10 labiausiai pasireiškusių 1955 metais savo veiklos bei kūrybos nuopelnais asmenybių — Kandidatai siūlomi iki šių metų lapkričio mėnesio pabaigos.— Rinkimai prasidedada šių metų gruodžio mėnesį ir baigiasi 1956 metų sausio mėnesio pabaigoje.

RINKIMŲ DUOMENYS PAAIŠKĖS VIENYBĖS 70 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI KONCERTE, 1956 METŲ VASARIO 5 DIENĄ (4 V. P. P.) WEBSTER HALL (11 GATVĖ IR TREČIOJI AVENUE) NEW YORKE.

Didysis Vienybės konkursas 10 labiausiai savo veiklos bei kūrybos nuopelnais 1955 metais pasireiškusioms asmenybėms išryškinti vyksta toliau.

Praeitame Vienybės numeryje pranešėme, kad keletas kandidatų buvo siūloma į skirtingas sritis. Bet štai laikraštininkas Bronys Raila per klaidą pateko į kultūrininkų tarpą. Dabar jis grąžinamas savo sričiai. Atsiprašome.

Dar gauta keletas naujų kandidatų: R. Šilbajoris, V. Pileika ir Č. Kiliulis ir adv. S. Briedis, E. Turauskas, A. Varnas, Wm. Vitkus, J. Pautienius H. Kačinskas, J. Rajauskaitė, J. Augaitytė ir L. Norkus. Jie skelbiami siūlomose srityse.
se srityse.

Kitą savaitę prasidės rinkimai. Rinkimai vyks populiariu būdu. Skaitytojai išsikirps iš laikraščio kuponą ir jame surašys tuos kandidatus, kurie jo manymu yra labiausiai pasireiškę 1955 metais. Kuponai, su 10 sužymėtų kandidatų, siunčiami Vienybės redakcijai: 412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y. Rinkimai baigsis 1956 m. sausio mėnesio pabaigoje.

Konkurso duomenys, kuriuos patikrins speciali komisija, bus paskelbti Vienybės 70 metų sukakčiai paminėti koncerte, kuris įvyks 1955 metų vasario 5 dieną (sekmadienį) Webster Hall, New Yorke.

Vienybės skaitytojai kviečiami gausiai dalyvauti šiame nepaprastame konkurse.

Visuomenininkai

J. Audėnas
S. Barzdukas
Adv. S. Briedis
Ligija Bieliukienė
Dr. S. Biežis
Alena Devenienė
St. Gegužis
Juozas Ginkus
Kan. dr. J. B. Končius
Adv. K. Kalinauskas
Pr. Lapienė
P. Pivarūnas
Nadas Rastenis
J. Šlepetys
A. S. Trečiokas
Ds. M. J. Vinikas
Adv. J. R. Virbalis
P. J. Žiūrys

Politikai

Jonas Budrys
Prel. M. Krupavičius
Dr. P. Karvelis
W. F. Laukaitis
S. Lozoraitis
Dr. B. Nemickas
Antanas Olis
Vincas Rastenis
S. Raštikis
V. Sidzikauskas
E. Turauskas
J. T. Zuris
P. Žadeikis
K. Žalkauskas

Kultūrininkai

A. Bendorius
M. Gimbutienė
Nora Gugienė
Alf. Mikulskis
J. Olšauskas
Z. Ivinskis
Dr. V. Sruogienė
J. Puzinas
Alice Stephens
Dr. V. Tercijonas

Rašytojai

Jonas Aistis
L. Andriekus
A. Baronas
Stasius Būdavas
L. Dovydėnas
Antanas Gustaitis
Nelė Mazalaitė
Petronėlė Orintaitė

Menininkai

J. Augaitytė
S. Baranauskas
Adomas Galdikas
H. Kačinskas
Ona Kaskas
E. Kuprevičiūtė
Pranas Lapė
Aleksandra Merker
J. Pautienius
J. Rajauskaitė
Polyna Stoškiūtė
Vincė Jonuškaitė
V. K. Jonynas
A. Varnas
Wm. Vitkus
Romas Viesulas
J. Žilevičius
Vitalis Žukauskas

Laikraštininkai

Henrikas Blazas
Emilija Čekienė
Vitalis Bukšnaitis
Vyt. Meškauskas
S. Narkeliūnaitė
Dr. J. Prunskis
Bronys Raila

Studentai

J. Bilėnas
Ed. Kaminskas
Vyt. Kavolis
Č. Kiliulis
J. Kondratavičiūtė
B. Juodelis
L. Sabaliūnas
R. Šilbajoris
J. Špakevičius
Giedrė Žauniūtė

Sportininkai

Algis Daukša
Juozas Lapurka
Johnny Podres

Skautai

Alg. Banevičius
V. Blumfeldas
J. Benešiūnas
R. Kezys
Romas Pakalnis
Vyt. Pileika

Verslininkai

J. J. Bačiūnas
C. S. Cheleden
J. Kapočius
J. Karvelis
L. Norkus
Antanas Rudis
J. K. Valiūnas

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Kaip žinome, artėja mums svarbi sukaktis, tai Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė.

Mūsų tauta, eilę metų kentėjusi priespaudą, buvo ištroškusi laisvės. Tuo metu lietuviui nebuvo baisi bet kokia kova, bet kokia auka laisvei atgauti. Mūsų tauta buvo pribrendusi laisvės gyvenimui. Todėl, po pirmojo pasaulinio karo pakrikus vokiečių ir rusų kariuomenėms, Lietuva nesnaudė. Tuojau ėmėsi organizuoti savo kariuomenę. Šį darbą atliko pirmieji buvę Rusijos kariuomenės lietuviai karininkai. Tam reikalui laikinosios vyriausybės, kurios pirmininku buvo M. Sleževičius, buvo pirmas įsakymas išleistas 1918 m. lapkričio 23 dieną.

Savanorių raginti nereikėjo. Vyrai, ištroškę laisvės, rinkosi būriais iš visų Lietuvos kampų, net ginklus atsinešdami, įsigiję iš besitraukiančių svetimų pakrikusių kariuomenės dalinių. Iš tų pačių savanorių atsirado vadų, bet trūko dar vieno taip pat labai svarbaus ir reikalingo dalyko, apie kurį Napoleonas sakydavo: "karui vesti reikia trijų dalykų: pinigų, pinigų ir pinigų". Gi Lietuva kūrėsi ant griuvėsių. Pinigų, paskolos formoj, Lietuvos pripažinimo de facto ir de jure, ir neutraliteto pripažinimo, tuo laiku išvyko į užsienius A. Smetona ir prof. A. Voldemaras. Kariuomenė tvarkėsi. Ja rūpinosi ir patys karininkai, pasidalindami savo išteklias.

Taip Lietuvos kariuomenė, vargingai susiformavusi, menkai kariškai paruošta, tačiau dvasioje ryžtinga ir stipri, pradėjo kovas su bolševikais. Pirmą mūšį laimėjo prie Kėdainių, kur žuvo pirmas kareivis Povilas Lukšys (1919 m. vasario 7 d.).

Jauna Lietuvos kariuomenė, jausdama trūkumą ir ginklų, ir maisto, grūmėsi su bolševikais nuo miesto prie miesto stumdama priešą tolyn, iki nustūmė jį už Dauguvos.

Lietuvos kariuomenei esant užimtai su bolševikais, krašte ėmė plėšikauti bermontininkų gaujos. Prieš juos lietuviams teko taip pat nukreipti ginklus. Jie buvo sumušti prie Radviliškio ir Šiaulių (1919 lapkr. 21—22 d.). Buvo paimta daug amunicijos, kas buvo labai reikalinga.

Ir tai dar ne viskas. Dar buvo likę lenkai, užėmę trečdalį Lietuvos. Ir su jais Lietuvos kariuomenei teko kovoti, nuostolių pakelti. Pagaliau lapkričio 19 d. ties Širvintais ir Giedraičiais mūsiškiai lenkus nugalėjo. Taip buvo susitvarkyta su trečiuoju ir paskutiniu Lietuvos priešu. Buvo iškovota Lietuvai Laisvė.

Deja, politiniais sumetimais Tautų Sąjungos komisija sulaikė žygiavimą į Vilnių. Lietuvos sostinė liko lenkų okupuota.

Tik po tų kovų mūsų kariuomenė, jau nepriklausomoj Lietuvoj susiorganizavo tvirtais pagrindais ir greitu laiku savo patriotiškumu, apmokymo, drausmės bei auklėjimo atžvilgiu buvo lygi ilgametėms, turinčioms tradicijas, vakarų Europos kariuomenėms.

Tą matėme ir 1941 metais birželio 22 d., kilus bolševikų — vokiečių karui, bematant susiorganizavo būriai partizanų vadovaujant karininkams. Ir vėl šimtai ir tūkstančiai vyrų savo noru ryžosi net mirti, kovodami už Lietuvos laisvę.

Emilija Čekienė

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS
ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.
VIrginia 6-1800

ELMHURST AUTO COLLISSION REPAIRS
ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.
Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.
Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.
90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y.
Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437
Namų tel. GL 6-8659

Parduodama
1955 Plymouth'as 6 cyl., 4 durų. šv. žalias. 4,300 mylių $1425.
1955 Pontiac, 4 durų, dviejų spalvų, kaip naujas $1675.
1951 Buick Super — Rivera
1951 Ford Victoria
1952 Chevrolet 2 durų.
Visos mašinos labai gerame stovyje. Parduodamos su garantijomis. Finasavimas.
Kreiptis: Z. Zaliauskas, 90-30 43rd Ave. Elmhurst, N. Y. Tel. IL 7-1400, IL 7-1437.

JUOZAS GRABAU
Licensed
REAL ESTATE BROKER
Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsite patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.
227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-7524

John Baltaduonis
FRANKFORD AVENUE CAFE
1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
skambinti tel. HY 7-4677

LIETUVIAI ADVOKATAI
ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067
CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEwton 9-6620
KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIrginia 6-6060
ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

RUBBER STAMPS
ENGRAVING METAL & PLASTICS
CONCORD STAMP
RUBBER & METAL STAMPS
79 Warren St. New York, N.
Tel. BEel-man 3-6828

Vienybės koncertas 1956 m. vasario 5 d.
Vienybės koncertas laikraščio 70 metų sukakčiai paminėti įvyks 1956 m. vasario 5 d. Webster Hall New Yorke. Koncerto programa bus turtinga, turininga ir visais atžvilgiais įdomi.

A. Andriuškevičius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

AR ŽINOTE, KAD —
Jūsų laikraštis gali normaliai eiti tik tada, kai laiku užsimokėsite savo prenumeratą,
nes —
a) popierio skolon niekas neduoda,
b) darbininkas be atlyginimo nedirba ir
c) paštas dykai laikraščio nesiunčia,
todėl,
neatidėliodami siųskite savo prenumeratą ir patarkite kiekvienam tai padaryti.
Be to—
tapkite laikraščio geradariu—rėmėju, prie prenumeratos pridėdamas dolerį—kitą laikraščio patobulinimui
Nelaukite rytdienos,
bet šiandien pat imkite voką ir pasiųskite žemiau pridėtą atkarpą su pinigais.
VIENYBĖS kaina metams
Jungtinėse Valstybėse $5.00
Kanadoje ir kitur $6.00
VIENYBĖ
412 Bedford Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Siunčiu savo prenumeratą $.....
Už naują skaitytoją ..... $.....
Laikraščio parėmimui $.....
Viso .....
Mano vardas .....
Adresas .....
.....

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established 1886

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher

Editorial and Business Office:
412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y.

Subscription Rates:
USA per year $5.00
CANADA and other countries $6.00
Advertising Rates on Application

Mūsų pastabos

Paskiausiu laiku mūsų spaudoje dažnai minimas Genevos miesto vardas. Ryšium su ten vykusiomis konferencijomis, to šveicarų miesto vardas yra rašomas dvejopai: Geneva ir Ženeva. Kaip iš tikrųjų turėtų būti tariamas ir rašomas to Rousseau tėviškės vietovardis?

Prancūzai, kurie sudaro didelę Genevos miesto gyventojų daugumą, rašo "Geneve", bet ištaria "Ženev". Prancūzų kalbos mokantiems lietuviams, matyt, bus paveikusi ši aplinkybė. Jie ir bus įvedę į mūsų spaudą tokį šio vietovardžio rašymo būdą. Bet faktiškai turėtų būti rašoma Geneva, o ne Ženeva. Kaip Genovaitė, o ne Ženovaitė, nors prancūzai šį vardą taria Ženeviev (Genevieve).

***

New Yorke prasidėjo Vliką sudarančių grupių atstovų konferencija, į kurią specialiai iš Vokietijos atvyko dabartinis Vliko pirmininkas prelatas M. Krupavičius.

Šiuos žodžius rašant, dar buvo per anksti spręsti, kokia kryptimi bus pasukę šie "veiksnių" pasitarimai. Gana to, kad dar dviem grupėm —tautininkams ir laisvės kovotojams — pasitraukus iš Vliko, susidarė ypatinga padėtis. Iš Vliko traukiasi ne tik katalikai (Lietuvių Frontas), bet ir kitos srovės.

Ar yra garantija, kad Europoje neatsiras naujas Vlikas? Prelatas Krupavičius, kuris žada iš Vliko pirmininko pareigų pasitraukti, sakoma, yra taip išsireiškęs: "Geriau vienas Vlikas, negu du..."

AR POLITIKA IR KULTŪRA, NĖRA DU GERI DRAUGAI?

Pasikalbėjimas su Stepu Vykintu jo 50 metų amžiaus ir 30 metų žurnalistinio visuomeninio darbo sukakties proga. — Jo nuomonės kai kuriais šių dienų aktualiais klausimais.

S. AUKŠTAITIS

Lapkričio 23 d. visuomenės veikėjui ir politikui Stepui Vykintui 50 m. amžiaus ir 30 m. žurnalistinio visuomeninio darbo sukaktis. Šia proga mūsų korespondentas kreipėsi į sukaktuvininką su šiais klausimais:

1. Kaip žiūrite į dabartinę Lietuvos išlaisvinimo politiką?

— Pirmiausia noriu pabrėžti, kad vengiu žodžio "išlaisvinimas". Mus jau "išlaisvino" kelis kartus bolševikai ir kartą naciai. Daugiau lietuvis ne benori būti "išlaisvintas", bet nori gyventi nepriklausomoje Lietuvos valstybėje. Todėl būtų tiksliau kalbėti apie nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo politiką.

Antra, kai kalbame apie "išlaisvinimo" ar savos valstybės atstatymo politiką, negalvokime, kad politiką daro tik pateptieji veiksniai ir tik išrinktieji politikai. Ją daro pirmoj eilėj pavergtos Lietuvos kiekvienas lietuvis, kuris tik nėra iš nusistatymo komunistas. Ją daro ne tik partizanai, ją daro kenčiantieji bolševikų kalėjimuose, ištremtieji į Sibirą ir kitur, ją daro miestiečiai ir kolchozininkai. Tremties politika yra tik dalinė politika ir jei ji dar nesumanių politikų yra blogai daroma, ji tik kartais pakenkia krašte likusiems. Taip pat ir tremtyje politiką daro kiekvienas lietuvis, kuris savo pozityviu darbu prisideda prie Lietuvos tautinių ir valstybinių teisių gynimo.

Šiandien mūsų "išlaisvinimo" politiką daro daug veiksnių. Tačiau vienas ir pagrindinis veiksnys yra Lietuvos valstybės atstovai: Lietuvos diplomatai. Ir mūsų visų lietuvių uždavinys būtų padėti ir lengvinti jų darbą.

Niekas nenuneigs, kad visų lietuvių vienybė kovoje dėl Lietuvos valstybės atstatymo yra pirmoji ir pagrindinė sąlyga. Tačiau, tenka apgailestauti, kad kai kurie politikai persiaurai supranta vienybės sąvoką ir ją piktnaudoja partiniams interesams. Kelių partijų vienybė tai dar nėra lietuvių vienybė. Dauguma lietuvių tremtyje yra nepartiniai. Jie tėzino vieną tik partiją, geriau pasakius visumą — Lietuvą. Ir jie dirba dėl Lietuvos valstybės atstatymo, o ne dėl partinių kromelių ar partijų senukų išlaikymo.

Aksioma: nei kuri nors partija, nei kuris nors politinis veiksnys, nei tremties lietuviai Lietuvos "neišlaisvins". Tik visų lietuvių, išskiriant Lietuvos pardavikus komunistus, vienybė, suderinta su visų pavergtų tautų bendra kova ir suderinta su viso laisvojo pasaulio išmintinga antibolševine kova gali išvaduoti iš bolševikų vergijos visas tautas, jų tarpe ir Lietuvą. Tačiau, jei vienas ko negali padaryti, tai nereiškia, kad reikia numoti ranka ir nieko nedaryti. Atvirkščiai, kiekvienas lietuvis, kurio gyvenimo tikslas yra Lietuvos išvadavimas iš bolševizmo ir apsaugojimas nuo betkokio Lietuvos Nepriklausomybės priešo, turėtų įtempti visas savo fizines, finansines ir dvasines jėgas iki maksimumo, kad savo, o kartu ir Lietuvos tikslą pasiektų.

2. Ar dabartinė tarptautinė būklė yra palanki Lietuvos valstybės atstatymui?

— Atrodo, kad kiekvienam lietuviui yra aišku, jog dabartinė koegzistencinė politika nėra palanki greitam Lietuvos valstybės atkūrimui. Vakarų valstybės turi savo "bėdų" ir kiekviena žiūri savo marškinių. Vakarų Vokietija pirmoj eilėj siekia visos Vokietijos suvienijimo, bet dar niekad jos politikai nepasisakė viešai dėl bolševikų pavergtų tautų, jų tarpe ir Lietuvos išvadavimo. JAV yra palankiausia Lietuvos ir kitų pavergtų valstybių atžvilgiu, bet jos "išlaisvinimo" politiką tormozuoja anglai ir prancūzai, kurie pakankamai turi savo "bėdų" Afrikoj irAzijoje. Vieninteliai nuoširdžiausi mūsų "išlaisvinimo" politikos draugai yra visos pavergtosios tautos, įskaitant ir Azijos nacionalistinę Kiniją, Pietų Korėją ir daugybę Azijos tautų, kurios paragavę bolševikinės "rupios duonos".

Panašiai, kaip 1939 m. rudenį ir 1940 pavasarį Lietuvoje, taip ir laisvajame pasaulyje yra daug pamišusių intelektualų, kurie morališkai remia bolševizmą, yra daug siauraregių politikų, kurie laukia Sovietų Rusijoje perversmų, revoliucijų. Yra daug neišmanėlių, kurie guodžiasi bolševikų "ekonominėm krizėm", jų vidaus silpnumu. Jie visi dirba sovietų naudai, nes jie visi yra pasyvūs ir laukia "išlaisvinimo" iš dangaus nukritant. Tuo tarpu bolševikai ginkluojasi iki ausų ir dirba dieną naktį "pasaulinės revoliucijos" įgyvendinimui. Vienintelis ginklas bolševizmui nugalėti — visų laisvųjų valstybių, tautų ir žmonių vienybė ir organizuotas rengimasis Laisvės žygiui.

Revoliucijų gi laukėjams Sovietų Rusijoje patartume geriau susirūpinti nauju išradimu: kaip politikams išgyventi 1,000 metų.

3. Kokia yra dabartinė Lietuvos būklė?

— Ji yra labai sunki. Ilgai užtrukusi ir nežinia kada pasibaigsianti bolševikinė okupacija sunaikino pasiryžusių kovotojų viltis. Jų skaičius dieną iš dienos mažėja. Šioje vietoje tebūnie leista susikaupti ir apgailėti visas kritusias dėl Lietuvos išvadavimo jėgas. Negi galime norėti titaniškos kovos iš žmonių, kurie dešimtmečius turi miškuose, bunkeriuose gyventi.

Ekonominė būklė pavergtų Lietuvos žmonių taip pat yra labai sunki. Kolchozuose žmonių fizinės jėgos yra iščiulptamos, o jų maitinimas yra labai blogas. Šimtai laiškų yra pasiekę laisvuosius lietuvius, kur kiekviename skundžiamasi vaistų, maisto nebuvimu. Kiek vienas totalinis režimas žino, kad klusniausi vergai yra tie, kurie yra suelgetinami. Lietuvos ir jos žmonių turtų naikinimas, pačių lietuvių naikinimas yra žiauriausias bolševikų kriminalinis nusikaltimas, kurio negalima apibudinti genocido vardu. Tai yra natiocidas. Bet ar Vakaruose kam galvą skauda, jei kur Rytuose enkavedistas lietuvį, latvį, estą, ukrainietį ar turkestanietį smaugia. Jis džiaugiasi elektrine vonia ir moderniška patalu, kad po vonios gali šiltai ir ramiai miegoti.

Krašte, kaip žinome, vyksta rusifikacija ir bolševizacija. Tai nebėra tų gerų laikų, kada iš Prūsų ėjo Aušra, Varpas, Apžvalga.

Tačiau pavergtas lietuvis ir tose sunkiausiose sąlygose moka išlikti lietuviu. Mes neaiškinsime, kaip, tik nusilenksime kiekvienam lietuviui ir dovanosime jam visas nuopelnes už vien išlikimą Lietuvoje.

4. Kokios yra perspektyvos mūsų krašte?

— Sunku yra kalbėti apie perspektyvas, kai nežinia, kada mūsų visų mylimas Kraštas bus visiškai laisvas ir nuo niekeno nepriklausomas. Viena kas aišku, kad mūsų kraštas bus visai kitoks, negu mes jį palikome. Jis bus pasikeitęs ir morališkai, ir tautiškai, ir kultūriškai ir ekonomiškai. Šiandien nė viena partija negali skaičiuoti nei 1922-26 m. daviniais, nei garantuoti, kad ji ras adeptų būsimoje Lietuvoje. Politinis lietuvio galvojimas bus visiškai pasikeitęs. Ilgų metų komunistinė propaganda paliks savo pėdsakus. Reikia tikėtis, kad nacionalizmas bus žymiai atgijęs, nes nieko tauta nebus taip išsiilgusi, kaip savo nacionalinės laisvės.

5. Kaip Tamsta žiūri: kas dabar tremtyje svarbiau ar politinis, ar kultūrinis darbas?

— Man rodos, kad mūsų vei kėjai mėgsta kraštutinumus. Vieni kraštutiniškai nukrypsta į politiką ir mano, kad tik politika išgelbės Lietuvą. Kiti kraštutininkai nukrypsta į kultūrą ir šaukia, kad politikai dirba nenaudingą darbą, o tik mes, kultūrininkai, iš tikrųjų laisvinam Lietuvą. Faktinai gi, ir politika ir kultūra ir betkoks veikimas yra priemonės galutiniam tikslui — Lietuvos valstybės atstatymui, lietuvių tautos Atgimimui ir jo visokeriopam žydėjimui. Šiandien politika yra nei kiek nemažiau reikalinga, kaip kultūra. Jei tarptautinėj plotmėj niekas politiškai nedirbs, Lietuva bus išbraukta iš gyvųjų tautų tarpo. Lygiai šiandien reikalingas ir nepaprastai gyvas kultūrinis sąjudis, kad tremtyje sukurtame daugiausia kultūrinių vertybių. Taigi, mano manymu, politika ir kultūra — tai du broliukai, tik, žinoma, ne toki, kaip Kainas ir Ablis... Truputį geresni broliai, kurie vienas kitą paremia nelaimėje ir kurie dirba išvien tos pačios šeimos, Lietuvos gerovei. Nekalbu čia apie kultūros politiką, bet tik noriu pabrėžti, kad klysta tie politikai, kurie izoliuoja kultūrą ir ją palieka tik kultūrininkams. Politikai turėtų ateiti su visa finansine, moraline ir dinamine darbo parama kultūrininkams.

6 Kaip Tamsta žiūri į mūsų spaudą?

— Laikau, kad lietuvių spauda yra didelis veiksnys ir galingiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos atvadavimo. Ji yra pionierė. Tenka apgailestauti, kad joje pasitaiko daug kenkiančių žinių lietuviams krašte likusiems. Taip pat labai daug nereikalingų asmeninių ginčų ir nekultūringos polemikos. Tačiau, nežiūrint šitų trūkumų, mūsų spauda yra didžiausia lietuvybės išlaikymo tarnyba.

7. Ką Tamsta iš mūsų laikraščių skaitai ir ką labiausiai mėgsti?

— Skaitau beveik visą lietuvių spaudą. Neturiu favoritų, išskiriant komunistinę, kurią skaitau iš reikalo, bet jos nemėgstu. Vienybę mėgstu, kaip ir daugelį kitų tautinių laikraščių, dėl jos tiesios, aiškios lietuviškos linijos. Ypač žaviuosi J. Tysliavos originaliu stiliumi ir jo sąmojumi.

Ką Tamsta norėtum palinkėti mūsų skaitytojams?

— Ir redaktoriams, ir visiem štabo darbuotojams ir visiems skaitytojams iš širdies gilumos norėčiau palinkėti asmeninės laimės, geros sveikatos, ištvermės mūsų ilgoje ir sunkioje kovoje dėl mūsų visų mylimos Lietuvos tautinio Atgimimo ir valstybinio atstatymo.

Prieš mėnesį laiko dingęs iš namų 13 metų amžiaus Poughkeepsie (N. Y.) berniukas (dešinėje) šiomis dienomis rastas nužudytas Staatsburgh, N. Y. giriose.

Teatriném temom

TRYS DRAMOS IR JŲ TRAGEDIJA

Trijų mūsų rašytojų J. Landsbergio, K. Ostrausko ir A. Škėmos scenai rašyti veikalai bei jų likimas ryškiai vaizduoja mūsų kultūrines pastangas ir jų nesekmę

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Bet negalima reikalauti iš autorių, kad jie grįžtų į "Amerikos Pirtyje" epochą ir rašytų pagal tą pavyzdį. Pagaliau ir tas pats dypukas nebus patenkintas tuo veikalu. Jis nori kažko naujo.

Plačios masės, tai, kas teatre sukuriama ir laimima, gerokai praskiesta forma gauna paragauti per filmus ir televiziją.

Sovietų Sąjungoje, kur žmonės negali pareikšti savo norų, 70% televizijos programos sudaro dramų ir operų vaidinimų perdavimas. Amerikoje ir kitur televizijos stotys yra priverstos skaitytis su žmonių norais, teatro veikalai ne tik perdirbami į visai kitokią formą, bet jieškoma ir naujo, jei taip galima išsireikšti, vaidinimo būdo, būtent su masės ar jos atstovų dalyvavimu. Vokietijoje, pavyzdžiui, šią vasarą pramoniniukai buvo jau prigaminę 2 milijonus televizijos aparatų, tačiau televizijos abonentų (už teisę turėti televizijos aparatą ten reikia mokėti) tebuvo tik 176,000. Kilo susirūpinimas tokia televizijos nesekme. Kodėl vokiečiai jos nenori? Juk programa buvo kultūringa. Jokių skelbimų, ištisas valandas vaidinama, perduodamos visos operos, viskas nuodugniai išaiškinama, pvz. išsamiai rakto atsiradimo ir išsirutuliojimo istorijai paskirtas visas pusvalandis! Pasirodė, kad tokia kultūringa programa žmonių netraukia. Didesnis susidomėjimas televizija prasidėjo tada, kai pradėta pamėgdžioti amerikinė televizijos programa. Ypač visokie "kvizai" su publikos dalyvavimu. Į sales, iš kur tokia programa perduodama, susirenka po 15,000 žmonių, kurie už įėjimą sumoka po 6 markes! Žmogus nori pramogos, jis nori joje pats arba bent per savo atstovą, toki pat pilką žmogelį kaip jis pats, dalyvauti. Už tat programos su publikos dalyvavimu visur susilaukia didelio susidomėjimo.

Ir pas mus, lietuvių išeivijoje pastebimi tokie pat reiškiniai. Rimtas koncertas, vaidinimas retai kada sutraukia kiek daugiau žmonių, bet parengimas, po kurio "oficialios" dalies — koncerto ar vaidinimo, prasideda masinis "pasižmonėjimas" prie bufeto ar šokių, dar ir šiandien sutraukia nemažai tautiečių. Visokie tokie parengimai turi nemažos tautinės ir gal net kultūrinės reikšmės, susirūpinti jų programa tikrai verta, bet tai jau kita tema. Mes palikime prie teatro.

(Bus daugiau).

Pirmapradė nuodėmė

Kad tos trys dramos atsirado tokia forma, kokia dabar, yra kaltas yra a. a. Clevelando Kultūros Fondo Skyrius. Tiesa, dramas rašyti mūsų autoriams jau kniet ėjo anksčiau ir jie jas, greičiausiai, būtų parašę ir be to Skyriaus rengto konkurso, tačiau toji Clevelando kultūrinė institucija viešai paskelbė, kad dramos mums reikalingos, skyrė premijas, tas tris dramas iškėlė iš kitų tarpo ir tuo pačiu pasiėmė dalį moralinės atsakomybės už jų tolimesnį likimą.

Geros valios clevelandiečiai galvojo, kad išeivijos teatrui trūksta repertuaro! Todėl jie skelbė dramų konkursą. Bet tame jų samprotavime buvo klaida. Tokia pat, kokią daro visi kiti mūsų politiniai ir kultūriniai veiksniai. Jie vis gyvena prielaidom: jei būtų taip ir taip (o kad taip būtų —mes labai norime), būtų šiaip ir taip. Atsiminkime kalbas apie emigraciją, "kompaktine masę" naujų liet. kolonijų kūrimą ir t. t. Tačiau tikrovė yra visai kitokia negu jų prielaidos. Ir chroniškas nesiskaitymas su tikrove jau yra ne klaida, bet tikra nuodėmė. Mūsų kalbamame atvejuje buvo visai klaidingai ir nuodėmingai galvojama, kad egzistuoja kažkoks išeivijos teatras. Jo nėra ir negali būti. Visos pastangos jį sukurti nuėjo niekais. Tiesa jos taip gražios, kad jų nesekmė verta platesnio aptarimo. Ir mes grįšime prie jų kiek vėliau.

Teatras ne masei

Teatras, kaip masinė kultūros, švietimo, auklėjimo, propagandos ir t. t. institucija šiandien nustojo reikšmės. Jis turi dar daug įtakos, jis reikalingas tik palyginti nedideliam jo mėgėjų būriui, kuris turi galimumo, sakysim tiesiai, privilegijos jį nuolat sekti. Šiaip iš gatvės nutvertas ir atvestas į modernaus veikalo vaidinimą dypukas gali tik sušukti: "tai ne mano nosiai!"

LIETUVIAI BOKSININKAI LONDONE

Spalio 12 d. Londone įvyko bokso rungtynės tarp Anglijos ir Sov. Sąjungos boksininkų. Rungtynėse buvo tuo mums įdomios, kad jose pirmą kartą pasirodė šioje geležinės uždangos pusėje pavergtosios Lietuvos sportininkai, įjungti į Sovietų ekipą ir tik jų vardu visur iškišami. Rungtynės vyko erdviuose Wembley sporto rūmuose, kurie buvo perpildyti. Nesutilpę į salę galėjo rungtynių eigą stebėti per televiziją.

Rungtynėse dalyvavo 10 porų boksininkų, tarp jų lietuviai Algirdas Šocikas, sunkaus svorio, ir Romualdas Murauskas, pussunkio svorio. Pirmasis yra laimėjęs Sov. Sąjungos bokso čempiono titulą, o antrasis, kaip atrodo, didesnių laimėjimų dar nebuvo pasiekęs. Jis esąs 21 m. amžiaus ir šiuo metu atlikąs karinę prievolę Kaune.

Kaip pripažino visų anglų spauda, geriausiai rungtynėse pasirodė A. Šočikas, nugalėjęs anglų P. Jamesą knock-outu pirmame kėliny. Jis buvo pranašesnis už visus šiose rungtynėse dalyvavusius boksininkus. Neminėdami, kad jis yra lietuvis, anglai žavėjosi jo išorine išvaizda ir laikymuosi. Daily Telegraph įdėjo čempiono Šociko fotografiją, kurioje šis kaunietis atrodo kaip tikras milžinas. Britų The Star skelbė, kad iš visų atvykusių boksininkų geriausiai atrodė Šocikas. Nepaisant savo ūgio ir svorio, jis esąs greičiausias ir turįs baletininko grakštumą. Per televiziją buvo pranešta, kad Murauskas yra kilęs iš Lietuvos. R. Murauskas turėjo kiek sunkiau kovoti prieš anglą R. Redrupą, bet buvo pripažintas laimėjęs taškais. Prieš rungtynes Šocikas ir Murauskas gavo daug telegramų bei laiškų, kuriais lietuviai jiems linkėjo pasisekimo. Pasikalbėti tačiau su jais niekam iš Anglijos lietuvių neteko. Jie buvo visą laiką sekami rusų palydovų.

Rungtynių metu salėje taip pat jautėsi bolševikinė atmosfera. Rusų mažuma, susitelkusi aplink areną, kėlė tokį triukšmą, jog atrodė, kad jie nori inkorporuoti Wembley į Sov. Sąjungą. Prie arenos sėdėjo rusų "dirigentas" be paliovos šaukė enkavedistišku balsu įsakymus savo boksininkams. Ypač skaudu buvo girdėti "rabotai, rabotai" šūkis nukreiptas į kvapo nustojusį Murauską.

Stebint šias rungtynes, į akis krito taip pat rusų boksininkų silpnas fizinis išsivystymas. Visi rusai buvo plunksnos arba lengvo svorio. Tik abu lietuviai buvo augaloti, gražaus kūno sudėjimo ir sunkaus svorio. Nors nėra abejonės, kad visi Sovietų sportininkai yra valstybės apmokami tarnautojai, tačiau jie nesivadina profesionaliais ir apgaulingu būdu dalyvauja sportininkų — mėgėjų tarptautinėse varžybose.

NAUJUOSIUS METUS SU JAUNIMU

Tradicinį Naujų Metų sutikimą jau penktą kartą New Yorke, Šviesos Sambūris šiemet rengia kartu su Lietuvių Sporto Klubu ir Studentų Santara didžiojoje Grand Paradise salėje, 320 Grand St. Brooklyne.

Pažiūrėjus, kas yra šio sutikimo rengėjai, tuojau peršasi išvada, kad jį savo atsilankymu turėtų paremti kiekvienas, kas jaunas kūnų ar siela, be amžiaus ar pažiūrų skirtumo. Atitinkamai jaunuoliško pobūdžio bus ir programa — įdomi, linksma ir kaip tik reikiamo ilgumo. Be to, staigmenos ir įvairenybės. Šokiams gros žinomas Joe Thomas orkestras su visų mėgiamo Juozo Nakutavičiaus dainomis.

Kokia bus nuotaika šiame sutikime? Aišku, baliaus ar vakaro nuotaika yra sunkiai pagaunama paukštė, o ypač apie ją nelengva kalbėti penkias savaites iš anksto, bet kas jau yra lankęsis Šviesos Sambūrio parengimuose, tam užteks štai ką pasakyti: iš visų pasiruošimų ir pastangų aiškiai matos, kad nuotaika turės būti "kaip visucmet šviesoje".

Todėl visi, kas jauni dvasia, kviečiami gruodžio 31 d., 9:30 val. vak. gausiai telktis į Grand Paradise ir kartu su sportininkais, studentais ir šviesiečiais jaukiai išlydėti senuosius ir sutikti naujuosius 1956 metus.

Bilietų kainos, įskaitant vaišes, $5.00 — užsisakant iš anksto, o $5.50 prie įėjimo perkant. Studentams $3.00. Artimiausiu laiku bus paskelbta, pas ką galima užsisakyti staliukus ir atskiras vietas. J. J.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMO REKOMENDACIJA

Išklausęs Vykdomojo Komiteto narių ir Informacijų Centro Direktorės pranešimų, Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas (įvykęs lapkričio 18 19 New Yorke) reiškia nuoširdų pasitenkinimą dėl visų pareigūnų pasišventimo ir karštai dėkoja už jų sėkmingai atliktuosius darbus.

Priimdamas dėmesin, kad Informacijos Centrui yra atitekusi žymi dalis Vykdomojo Komiteto narių pareigų, kad Amerikos Lietuvių Taryba išlaiko dvi tą patį darbą dirbančias įstaigas, ir kad Vykdomojo Komiteto pareigūnai Komiteto darbui tegali pasišvęsti atsitraukdami nuo savo tiesioginių darbų, o tai sudaro didelį apsunkinimą ir jiems asmeniškai ir Komiteto veiksmui, suvažiavimas rekomenduoja Vykdomajam Komitetui surasti galimybę:

1) atliekamąjį informacijos ir ryšių palaikymo bei sudarinėjimo darbą sujungti vienoje įstaigoje su visais kitais Komiteto darbais,

2) skirti lėšų atlyginti bent V. K. Pirmininką ir Sekretorių taip, kad jie galėtų pasišvęsti vien tik Amerikos Lietuvių Tarybos darbui.

Suvažiavimas sveikina paskyrimą lėšų, 2000 dolerių, Lietuvos sienų studijoms finansuoti. Tokį Lietuvos bylai reikalingų darbų finansavimo būdą suvažiavimas laiko tikslingu ir siūlo, kad ateityje Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas kitiems organams finansinę paramą visada skirtų atskirais nutarimais kiekvienam paskirtam darbui, apsvarstęs tokio darbo reikalingumą, jo vykdymo plano bei sąmatos tikslingumą ir atinkamu laiku reikalaudamas lėšų sunaudojimo apyskaitų.

Moroko sultonas Mohammed ben Youssef, neseniai grįžęs į sostą, atidžiai klausosi, kaip JAV ambasadorius Julius C. Holmes (kairėje) jį sveikina prezidento Eisenhowerio vardu. Viduryje, vertėjas. Sultonui grįžus į Rabat, Moroko sostinę, vėl kilo riaušės, kurių metu buvo 17 užmuštų ir daug sužeistų.

Namai pardavimui per Orman & Michelson

RICHMOND HILL — Šešių kambarių vienai šeimai namas geroj vietoj. Gražus kambariai. Moderniška virtuvė, maudynė ir nauja garinė apšildymo sistema, aliejum kūrenama. Arti transportacijos, krautuvių, bažnyčių ir mokyklų. Bargenas — $10,750.

RICHMOND HILL — Dviems šeimoms namas su dviem garažais. Penkių kambarių butas naujam savininkui. Antras butas, šešių kambarių, nuomojamas už $100. Aliejum apšildomas, arti Jamaica Ave. Namas gerame stovyje. Kaina $18,890.

RICHMOND HILL — Atskirai pastatytas vienai šeimai namas su garažu. Parketo grindys. Karšto vandens apšildymo sistema, aliejum kūrenama. Aštuoni kambariai. Sklypas 40 pėdų platumo. Arti Jamaica Avenue. Namui tereikia dekoracijų. Kaina nuleista iki $13,000.

APDRAUDOS PATIKRINIMAS

Apdrauda apsaugoja jūsų turtą nuo visokių nelaimių. Kartas nuo karto reikia patikrinti, kad viskas būtų tvarkoje, kad nebūtų keblumų nelaimei įvykus. Mes patikriname apdraudą nemokamai. Tik reikia atsinešti palisus. Geriausias patarnavimas pas patyrusius apdraudos agentus. Kai nelaimė įvyksta, jau pervėlu tvarkyti apdraudą.

ORMAN & MICHELSON
REAL ESTATES — INSURANCE—MORTGAGE
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, New York
Telefonas:
VIrginia 6-1800

Skautų pasaulis

Vokietijos skautai sveikina

Neseniai gautas Vokietijoj esančių skautų sveikinimas su 43 parašais Amerikos skautams:

Skautų atsikūrimo Vokietijoje 10 metų sukaktis proga suskridome prie Baltijos jūros krantų pasisemti iš jos stiprybės — ryžto, kad per skautybę iškovotume tėvynei laisvę. Stovėdami ir žiūrėdami į jūros atodūsius ir skraidančias baltas žuvėdras, mes jaučiame dvasioje tėvynės skausmus ir jos laisvės troškimą. Jūros ir baltųjų sparnuočių niekas nepavergė, taip ir mūsų tėvynės ir lietuviškos dvasios niekas nepavergs. Skraidysime, banguosime į laimingą ateitį.

Priimkite mūsų nuoširdžius sveikinimus nuo Baltijos krantų. Budėkime!

Mūsų skautės Olandijoje

Olandijos skautės kas dešimtį metų ruošia jubiliejines stovyklas, į kurias kviečia visų kaimyninių kraštų skautes. Šią vasarą buvo pakviestos ir lietuvaitės skautės iš Vokietijos, kurias atstovavo V. Teišerkaitė, R. Mariūnaitė ir V. Kaminskaitė. Jos visur nepaprastai gražiai pasirodė ir, grįždamos atgal į Vokietiją, Olandijai palikо daug naujų Lietuvos draugų.

Pasiruošimai Naujų Metų savaitgaliui

Lapkričio 11 d. įvyko New Yorko Santaros posėdis, dalyvaujant skyriaus valdybai, būrelių ryšininkams ir Naujų Metų, suvažiavimo bei menininkų parodos komisijų atstovams.

Gruodžio 30-31 d. ruošiamasi New Yorką padaryti Rytinių Pakraščių Santaros veiklos židiniu: įvyksta suvažiavimas—studijų dienos, atgabenami dviem dienom kilnojamos dailininkų parodos paveikslai, prisidedama prie tradicinio Šviesos Sambūrio Naujų Metų baliaus. Viso savaitgalio veikla bus koncentruojama Grand Paradise svetainės salėse.

Studentai ateitininkai taip pat rengia savo suvažiavimą Kalėdų atostogų metu, todėl New Yorkas žada sutraukti nemaža jaunimo iš aplinkinių vietovių J. B.

QUALITY MARKET
VICTOR ABECUNAS, Sav.
356 PARK STREET,
NEW BRITAIN, CONN.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

POLAKAS GARANTUOJA, kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

$250 ąžuolinis karstas

Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklu dengtas nuo -95
Ąžuolinis nuo $250
Mahagoni med. nuo $495
Metaliniai nuo $385
Nemokamai koplyčia

Antanas Polakas
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

Sporto GYVENIMAS

PIRMOJI LSK PERGALĖ

Po šešių, daugelio gal ir nepelnytų, pralaimėjimų, užpereitą sekmadienį Lietuvių Sporto Klubo vienuolikė, savo aikštėje išplėšė iš Hoboken F C visai pelnytą ir užtikrintą pergalę 3:0, tuo būdu laimėdama pirmuosius aukštosios lygos pirmenybių du taškus. Šis laimėjimas parodė, kad mūsų vyrai gali laimėti, jei tik nepagaili daugiau energijos ir veržlumo.

Hoboken į aikštę išbėgo tikri savo pergale ir nuo pat pirmosios rungtynių akimirkos, kibo su didele sparta atkaklumu į mūsiškių vartus. Bet LSK gynimasis apdairus ir nesunkiai likviduojama priešininko antpuolius, o mūsų puolimas nuolat atakuoja svečių vartus. Keturioliktoje minutėje Roberts išnaudoja puikią progą ir galva kamuolį įsodina į Hoboken tinklą. LSK veda 1:0. Po kelių minučių tas pats Boberts kerta dar vieną įvartį, bet kaž kodėl teisėjas jo neužskaito. Besibaigiant pirmajam kėliniui, Jėgeris sukerta į virpstą. Pirmas kėlinys baigiamas 1.0 LSK naudai.

Antrą kėlinį Hoboken bando viską, kad tik pasekmę išlyginus, bet visos pastangos baigiasi ties mūsų gynimu. Mūsų puolimas neišnaudoja poros tikrai gražių progų, o Arėnas pramuša 11 metrų baudą, bet pagaliau Jegeris, pakelia 2:0. LSK vyrai įgauna dar daugiau pasitikėjimo savimi ir pradeda galutinai užvaldyti aikštę. Hoboken sukaupia visas jėgas ir bando atsigriebti, visai nebodami priemonių. Žaidimas įgauna kaskart brutalesnį pobūdį, tačiau LSK vyrai nenusigąsta ir atkakliai puola svečių vartus, kol kairys kraštas Rafat pasekmę padidina dar vienu įvarčiu. LSK veda 3.0. Priešininkas dar bando ieškoti progos pelnyti nors garbės įvartį, bet visos pastangos lieka be vaisių ir rungtynės baigiamos užtikrina LSK pergale 3:0.

Rezervinė turėjo kapituliuoti prieš savo oponentą 4:1, o jauniai pralaimėjo draugiškas rungtynes prieš Blau-Weiss Gothchee.

Iš visų LSK futbolo komandų šį sezoną, atrodo, geriausiai stovi J. Klevečkos vadovaujami janučiai, kurie užpereitą šeštadienį supliekė Elizabeth SC jaunučius 9:1. Šiuo metu jie iš keturių pirmenybių rungtynių trejas laimėjo ir vienas sužaidė lygiomis. Taškų santykis 7:1. V. K.

Lietuvos Atsiminimų
RADIJO VALANDA
Jack J. Stukas
Direktorius
ŠEŠTADIENIAIS
nuo 4,30 iki 5,30 v. p. p.
WEVD, 1330 kil.
Visais reikalais kreiptis:
1264 WHITE STREET
Hilside, N. J.
WAverly 63325

ANTON APPEL
Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai.
JERSEY PORK
428 Grand St. • Brooklyn, N. Y.
Telefonas, STagg 2-3108

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, Direktorius
660 GRAND STREET, Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-5043
ALB. BALTRŪNAS-BALTON, Reikalų Vedėjas
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVIČIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEwton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

PARDUODAMA

Ridgewoode 3 butų su verandomis ir bokštais labai gražus namas, aliejum šildomas, kampinis, visai atskiras dideliame sklype, 100x100. —Prašo $22,000. Grynais $10,000.

Williamsbuge labai ramioje gatvėj geras mūrinis namas, aliejum šildomas, 2-jų butų, bet gali būti ir trijų. Kaina $15,000. Grynais $7,500.

2 butų mūrinis namas, gražus daržas, tik $6,300. Grynais $4,000.

2 butų gan apleistas namas su krautuve geroje gatvėje. Sutvarkius galima uždirbti. Kaina $3,000.

JUOZAS GRABAU,
227 Bedford Ave. Brooklyn 11,
N. Y. STagg 2-7525.

Pats seniausias Amerikos lietuvių žurnalas yra
MARGUTIS
Jis iliustruotas, turiningas, įvairus ir visados gyvas.
MARGUTIS
išeina kiekvieną mėnesį. Pasiųskite adresą ir gausite numerį susipažinimui. Margučio metinė prenumerata tik $3.00.
MARGUČIO adresas:
6755 S. Western Ave.
CHICAGO 36, ILL.

NEATIDĖLIOKITE RYTOJUI

Nei vienos dienos negalite laukti, jei norite apdrausti savo namus, baldus, automobilius, brangius kailinius ir tt.

Leiskite man parūpinti jums draudimo polisą jūsų pasirinktoje draudimo bendrovėje.

Jonas Juodis, Draudimo Brokeris, 664 Jamaica Avenue, Brooklyn 8, N. Y. Tel AP 7-9454

Dirbančiųjų patogumui mano darbo valandos: Darbo dienomis 6-8 v. v. Šeštadieniais nuo 8 v. r. iki 6 v. v.

Kraus & Nussbaum
Vyriškų drabužių parduotuvė

Kostiumai, rudeniniai ir žieminiai paltai. Kelnės. Kostiumai ir su dvejom kelnėm. Vietinės ir importuotos medžiagos. Pataisymas garantuotas.

Siuvame vyrams ir moterims kostiumus ir paltus pagal užsakymą.
308 E. 86th St. New York.
(šalia 2nd Ave)
Tel. RE 4-2471

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561
Nuo lapkričio mėn. 25 iki gruodžio mėn. 1 d.
"BLUME von HAWAII"
Bruce Low — Lonny Kellner — Ilja Glusgal
ir
"DER WEITE WEG" ("Schicksal in Ketten")
Hans Holt — Maria Andergast — Rudolf Prack
Naujausia vokiška apžvalga.

M. and Z AUTO COLLISSION WORKS
JULIUS MALDUTIS
BENDRI AUTO TAISYMO DARBAI
937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonas: HY 7-3247

DRABUŽIAI MŪSŲ SANDĖLY PARDUODAMI TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE
GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS.
Ateikite ir įsitikinkite. Mes kalbame lietuviškai.
REGAL MANOR CLOTHES
53 WEST 23rd ST. NEW YORK 10, N. Y.
ORegon 5-5090-1-2-3

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
I. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.
EVergreen 7-1123

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOČIŪTĖ, Vedėja
ĮVAIRIAUSI GĖRIMAI IR PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
SALĖ ĮVAIRIOMS PROMOGOMS
DIDELIS IR GRAZUS SODAS PIKNIKAMS.

Alma Kasmočiūtė
89-91 STEAMBOAT ROAD GREAT NECK, L. I.
Telefonai
Greta Neck 2-1546 (Biznio)
Geat Neck 2-3389 (Namų)

PAS MUS

Inž. P. J. Žiūrys su žmona iš Clevelando lankėsi pas dukterį Evelyn Lesman, gyvenančią su vyru inž. Lesman Short Hills, N. J.

A. Dimša praneša, kad vietos Kultūros Taryba ruošia Lietuvos Valstybės Teatro 35 metų sukakties minėjimą, kuris įvyks 1956 m. sausio 2 d. Carnegie Hall, New Yorke.

Jonas Dikčius, Maspetho viešnybietis, gavo iš Lietuvos laišką, kuriame pranešama, kad spalio 12 d. Kulniškių kaime, Gelvonių valsčiuje mirė jo motina Elena Dikčienė, sulaukusi 94 metų amžiaus.

J. Zakarauskas, Piliečių Klubo vedėjas, lapkričio 22 d. su žmona minėjo savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

A. G. Kumskis, Lietuvių Demokratų Komiteto pirmininkas, praneša, kad rinkiminei "Stevenson for President" kampanijai vesti, Chicagoje atidarytas biuras, kurio adresas: 2935 W. 71st St.

V. Žukauskas šį sekmadienį su savo humoristine programa dalyvaus Lietuvių Rezistencinės Santarvės skyriaus ruošiamame koncerte Rochester, N. Y.

Leonardas Karmazinas atvyko iš Australijos aplankyti savo giminių Karmazinų, gyvenančių Brooklyne.

Kun. J. Pakalniškis, New Yorko skautų ir skaučių kapelionas, po operacijos guli šv. Klaros ligoninėje, New Yorke.

J. Ginkui reiškia padėką New Yorko Skautų-Skaučių vadovybė, kuriai jis daug padėjo, ruošiant skautų šventę lapkričio 19 d.

Prel. M. Krupavičius, Vliko pirmininkas, praeitą pirmadienį atskrido į New Yorką dalyvauti Vliko sesijoje.

P. Pivarūnas, atvykęs iš Pittsburgho į Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimą, ta proga dalyvavo ir skautų šventėje Brooklyne.

J. J. Bačiūnas, Vienybės bendradarbis, atvykęs į ALT suvažiavimą, taip pat dalyvavo Balfo koncerte. Praeitą antradienį Bačiūnas su žmona grįžo į Sodus, Mich.

J. Arlauskas, žinomas veikėjas iš Bostono, kandidatuoja SLA iždo globėjo vietai. Arlauskas dalyvavo ALT suvažiavime, New Yorke.

Benis Rutkūnas, žinomas poetas apleidęs ligoninę, kurioje jis išbuvo keletą metų, apsigyveno Riverside, N. J. Potas Vienybei atsiuntė pluoštą savo eilėraščių. Be to, jis yra paruošęs spaudai naują poezijos rinkinį "Pilnatis".

J. Sirusas, Tautinio Akademinio Sambūrio New Yorke pirm. praneša, kad gruodžio 10 d. (šeštadienį) V. Belecko salėje, Brooklyne įvyks sambūrio 6 metų sukakties minėjimas.

Br. Oniūnas su žmona neseniai nusipirko 16 butų namą. Oniūnai yra Vienybės skaitytojai.

J. Juodis, jaunas dailininkas, pagal Birutės Saldainių gamybos Baltic b-vės direktoriaus L. Norkaus užsakymą, nupiešė du įspūdingus Dariaus - Girėno paveikslus, vaizduojančius didvyrių skridimą ir jų tragediją.

Sekmadienį futbolas

Šį sekmadienį, lapkričio 27 d., 2 val. 30 min. p. p., Floral Park aikštėje Lietuvių Sporto Klubo pirmoji vienuolikė žais pirmenybių rungtynes prieš Minerva SC. 12.45 p. p. žais abiejų klubų rezervinės komandos.

V. K.

New Yorkas ir Apylinkė

Balfo koncertas

Lapkričio 20 d., Sv. Stanislovo salėj, Brooklyne įvyko metinis Balfo koncertas, sutraukęs virš 450 publikos, kas didžiajam New Yorkui permaža.

Koncertą pradėjo kun. Račkauskas, vajaus pirmininkas, pakviesdamas Lietuvos gen. konsulą J. Budrį tarti žodį. Po Amerikos ir Lietuvos himnų, P. Sako diriguojamas Apreiškimo par. choras sudainavo keletą dainų. Dainos gražiai praskambėjo. Tik norėtųsi matyti chorą vienodai apsirengusį, kas duotų daugiau efekto. Solistė Agnes Skarulytė atliko tris daineles. Ir pirmos dalies pabaigai prel. J. Balkūnas, einąs Balfo pirmininko pareigas, pasakė įdomią ir vertą dėmesio kalbą. Gaila, kad jos negirdėjo tie, kuriems ji buvo taikoma.

Antroji dalis prasidėjo su New Yorko Skaučių Vyčių oktetu, vad. muz. M. Liuberskio, kuris buvo publikos šiltai priimtas. Ir dainos ir laikysena scenoj žavėjo publiką. Reikėtų jiems vienodumo aprangoj taip pat. Lauktas akt. H. Kačinsko pasirodymas neįvyko. Rengėjų ar aktoriaus kaltė, nežinia, bet viena aišku — publikos nereikia apgaudinėti. Toliau sekė akt. V. Žukausko pasirodymas, kuris vedė ir programą. Šį kartą ir vėl jis parodė naują satyrinį dalyką: "Posėdžių salė Vlike". Tai nuotaikingas satyros gabalėlis. Gerai, kad rodomi aktualūs mūsų gyvenimo įvykiai iš juokingos pusės. Pats konferavimas šį kartą buvo silpnokas. Be to, reikėtų atsisakyti skaitymo iš popierio eilėraščių, kad ir satyrinių. Po to choras užbaigė koncertinę programą. Dar žodį tarė Balfo iždininkas Trečiokas. Programą užbaigė kun. Račkauskas, pranešdamas, kad buvo surinkta salėj 487 dol. aukų ir kad programos dalyviai neėmė honoraro. Po to sekė šokiai, grojant J. Thamo orkestrui.

Reikia džiaugtis, kad šiais metais Balfas daugiau turės pajamų, nors žmonių ir mažiau buvo, ir programos dalyvių netiek daug, ir salė ne tokia puošni, kaip pereitais metais. Bet... programos dalyviai aukojo savo darbą šalpos naudai. Pernai uždirbo artistai, o šiemet Balfas.

Bronius Goštautas.

220 invalidų tremtyje laukia tavo aukos. Ar jau aukavai?

Lietuvių kultūrinėms draugijom New Yorke

Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos Kultūros Taryba rūpinasi įtraukti visas New Yorke veikiančias lietuvių kultūrines organizacijas į Bendruomenės kultūrinę veiklą, o taip pat formaliai sutvarkyti Kultūros Taryboje dalyvaujančių organizacijų atstovavimą. Todėl prašome visų kultūrinių organizacijų vadovybes iki š. m. gruodžio 5 d. prisiųsti pavardes ir adresus dviejų asmenų, kurie atstovaus organizaciją Kultūros Taryboje.

Primenama, kad numatyti atstovai turi būti pilnateisiai ALB nariai. Visas kultūrines ar kultūrinių tikslų turinčias organizacijas prašome į šį pranešimą atkreipti dėmesį ir iki nurodytos datos šį prašymą įvykdyti.

Įgaliojimus siųsti šiuo adresu: A. Dimas, 505 Lafayette Ave., Brooklyn 5, N. Y.

Kult. Tarybos Prezidiumas

Tarptautinei Moterų Parodai praėjus

Neįmanoma taip greit pamiršti neseniai praėjusios Tarptautinės Moterų Parodos, kurioj lietuvių paviljonas turėjo didelį pasisekimą. Rankų darbais papuošta Kalėdų eglutė ne tik Chicagoj, bet ir New Yorke sužavėjo kitataučius. Kai kurios mokyklos bei skautai labai pageidavo išmokti šių įdomių papuošalų pasidaryti. Mūsų paviljonas išpardavė daug rankdarbių. Neveltui Liet. Pab. Mot. Tarybos ir Mot. Vienybės narės šiemet tos parodos papuošimui įdėjo ne tik savo energiją, brangų laiką, bet ir visą sielą bei sugebėjimus.

Lapkr. 13 d. 8 v. v. lietuvių programos pradžioje žodį tarė vicekonsulas A. Simutis. Programai vadovavo M. Strumskienė. Programoje dalyvavo Brooklyno operetės choras, skautų oktetas ir Maironio mokyklos tautinių šokių grupė.

Malonu buvo svetimoje minioje lietuviui išgirsti milžiniško didumo salėje skambant lietuviškas dainas bei matyti scenoj lietuvių tautinius šokius. Programos dalyviams griausmingai plojo šimtai žiūrovų, jų tarpe daug lietuvių.

Džiugu, kai lietuviai yra jautrūs savo bendriems reikalams. Mūsų moterų įdėtas darbas ir pastangos neliko be atgarsio.

Daugiausia pasidarbavo Liet. Pab. Mot. Tar. klubo pirm. V. Leskaitienė, M. Varnienė, Kregždienė, Mot. Vienybės pirm. P. Šimėnienė ir kitos. Tenka pastebėti, kad visos narės labai aktyviai prie bet kokios didesnės klubo veiklos prisideda.

E. Č.

ĮSNUOMOJAMA kambarys vyrui Greenwich Vilage sekcijoje, arti keturių subway stočių. Nuoma 10 dol. savaitei. Kreiptis: B. B. Kasper, 12-14 Charles St. New York 14, N. Y.

ĮSNUOMOJAMA kambarys vyrui Brooklyne, arti subway stoties, pas senus. žmones. Nuoma 10 dol. savaitei. Kreiptis: B. B. Kasper, 4117 18th Ave., Brooklyn, N. Y.

NEW YORKO SKAUTŲ ŠVENTĖ

Pereitą šeštadienį New Yorko skautai ir skautės sekmingai atšventė savo šventę. Nepaisant blogo ir šalto oro, žmonių prisirinko pilnutėlė salė. Pradžioje buvo iškilminga sueiga. Gražiai išsirikiavo apie 150 skaučių ir skautų, kuriems Kariuomenės šventės proga žodį tarė plkn. J. Šlepetys. 14 skautų — skaučių davė įžodį. Iškilmingos akademijos metu į Garbės Prezidiumą buvo pakviesta keliolika suaugusių bei jaunimo or-jų atstovų. Visi kalbėtojai linkėjo skautams geriausios sėkmės ir sveikino, išaugus į tokį gausų ir pajėgų jaunimo vienetą. Šios akademijos tikslas buvo atšvęsti Tauro Tunto krikštynas ir oficialų būklo atidarymą. Šia proga buvo pramatyta išreikšti padėką ir įteikti dovaną Lietuvių Susivienijimui Amerikoje, kurio patalpose (195 Grand St. Brooklyne) skautai ir skautės įsitaisė būklą. Tačiau SLA vadovybė, dėl svarbių posėdžių, negalėjo atvykti. Tauro Tuntui buvo gautas visas pluoštas sveikinimų raštų.

Po akademijos buvo parodytos dvi puikios filmos iš praėjusios skautų ir skaučių stovyklos (dr. V. Avižonio ir G. Peniko), su dideliu pasisekimu dainavo skautų vyčių oktetas, skautės davė trumpą vaidinimėlį, vilkiukai, Mrozinskas ir Klivečka, gražiai paskambino pianu. Po programos buvo šokiai, grojant R. Kontrimo orkestrui. Skautų—skaučių mamytės, Reventienė, Audėnienė, Klivečkienė, Nemickienė, Tercijonienė, Remezienė, Ncakienė, Vakselienė, Ulėnienė ir kt., paruošė bufetą, o skautai vyčiai rūpinosi baro reikalais.

Svečių tarpe matėsi Liet. Laisvės K-to p-kas min. V. Sidzikauskas, vicekonsulas V. Stašinskas, Darbininko red. P. Jurkus, Liet. Skautų Sąjungos Pirmijos p-ko pavaduotoja E. Putvytė ir Hartfordo, aktorius K. Vasiliauskas, J. Adėnas, dr. Noakas, A. Reventas, A. Sodaitis ir kt. Be to, buvo labai daug jaunimo iš kitų vietovių, jų tarpe Waterburio skautų vietininkas R. Pakalnis, Hartfordo skautų viet. J. Benešiūnas, Worcesterio skautų draugininkas V. Bliunfeldas, Bostono skautų vyčių vadas Č. Kiliulis, ir daug vyr. skaučių ir skautų.

R. Kezys

Sekmadienį, 1955 m. gruodžio 4 d. 4 v. p. p.
GRAND PARADISE SALĖJE,
320 Grand St., Brooklyn, N. Y.
ŠVIESOS SAMBŪRIO New Yorko skyrius
rengia
VINCO KRĖVĖS-MICKEVIČIAUS
MIRTIES METINIŲ
MINĖJIMĄ
Programoje: K. OSTRAUSKO paskaita "V. Krėvės kūrybinis veržlumas", A. MERKELIO paskaita "V. Krėvė kūrėjas ir žmogus", aktoriai T. DAUBARAITĖ ir K. Vasiliauskas atliks ištraukas iš V. Krėvės raštų.
Kartu įvyks V. Krėvės knygų ir istorinės medžiagos paroda, rengiama talkininkaujant Laimos knygynui ir Lietuvių Enciklopedijos leidyklai.
Įeinant aukojama. Rengėjai

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS
— rengiamas —
L. S. RAMOVĖS New Yorko Skyriaus
ĮVYKS SEKMADIENĮ,
lapkričio 27 d.
11 val. Pamaldos Apreiškimo bažnyčioje. Pritaikintą pamokslą pasakys kan. J. Meškauskas
5 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje,
prasidės Minėjimo programa:
Plk. inž VĖRBA tars įžanginį žodį.
Skautų Vyčių Oktetas, pianistė p-lė A. Kepalaitė ir Maironio Mokyklos Tautinių Šokių Grupė išpildys meninę dalį.
Šokiams gros J. Vedegio linksmas Orkestras. Bufetas.
Įeinant renkamos aukos: $1.50 asmeniui, studentams $1.00.
Minėjimo pelnas skiriamas karo invalidų šalpai.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
BARAS, RESTORANAS
SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS
savininkas
1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

LIETUVIŠKI SŪRIAI
Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabenami lėktuvais.
Šiuos tikrus, lietuviškos gamybos, sūrius Petras Lisauskas pristato visoms krautuvėms rytinėse valstybėse.
Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.
Lietuviški sūriai, kurių Petras Lisauskas pataria tuojau užsisakyti, turi visas tas teigiamas kokybes.
Petro Lisausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš farmos atvežtų, kiaušinių.
Atsiminkite: Petro Lisausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.
Petras Lisauskas lietuviškus sūrius reguliariai pristato šiems savo atstovams: V. Abeciūnas, New Britain, Conn. ir Boston Co., Elizabeth, N. J.
PETRAS LISAUSKAS
Lietuviškų sūrių Atstovybė Rytinėse Valstybėse
64-09 Clinton Ave., Maspeth, N. Y.
Telefonas TW 4-8687

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVĮ!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
MARIJONA STRUMSKIENĖ, savininkė
322 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089
Vienintėlė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA
V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED
3% A YEAR
Latest Interest Rate Compounded Quarterly
Deposits made on or before 10th business day of January, April, July and October and the 3rd business day of all months draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE *Kings County* SAVINGS BANK
Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

GR. 3-9865
GLENN'S RESTAURANT CABARET-BAR
CABARET — BAR
CH. GLENN, Sav.
Čigonų muzika — dainos — baletas. Kas naktį šokiai su čigonų europišku orkestru iki 3 val. ryto.
GERIAUSI VALGIAI — ŽEMOS KAINOS
219 2nd Ave. (cor. 14th St. New York City

JULIUS' RESTAURANT
JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užeigų Brooklyne
273 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533.

JŪSŲ VISOKERIOPUI TURTUI APDRAUSTI
JUOZAS ANDRIUŠIS
Atstovauja pirmaeiles draudimo įstaigas.
Gyvybė apdraudžiama per Travelers Ins. Co.
Hartford, Conn.
Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
238 Leonard St. Brooklyn 11, N. Y.
EV. 7-8247.

Tel. VIrginia 9-3112
PARK FLOKIST
Matthew Mažeika
Gėlės pristatomos į bet kurią pasaulio vietą.
8015 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.
(Skersai nuo Haven teatro)

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR
Kazys ir Alvina Buividai
Vakarais muzika prie baro.
Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gėrimai.
DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR ŠOKIAI
80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.
(8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765